

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1963. november 21.

bb 1. előkészületek a télre

i hbj/gg szb vg

1963. november 21.

a fővárosi házkezelési igazgatóság tulajdonképpen már nyáron megkezdte a felkészülést a télre. sikerült elérni, hogy ezekben a hetekben már a téli időben szükséges szénmennyiségnek több mint a fele a központi fűtési házak pincéiben van és a fűtési idény kezdete óta is folyamatos a szállítás. október 28-ig minden házban rendben tartották a berendezéseket, az időközben jelentkező hibák gyors javítására pedig megerősítették a karbantartó részleget. intézkedett az igazgatóság arról is, hogy minusz 5 fok alatt be kell szüntetni a külső tatarozásokat, mert a tapasztalatok azt mutatják, a hideg időben készített vakolat tavaszszal hamar megrepedezik, könnyen lehullik. gyakorlatilag tehát a téli időben végzett vakolás selejtes. téli időben a lakóházakban megszorodnak a kisebb-nagyobb javítások, hiszen az erős szelek megbontják a tetőt, gyakoribbak a beázások, stb. erre felkészült a házkezelőség, a műhelyek raktárjaiban a szokottnál több anyagot, különböző felszereléseket tárolnak és szükség esetén a szerelők túlórában nyújtanak segítséget a lakóknak. a tapasztalatok szerint télen munkaszüneti napokon is többször kérnek gyors segítséget a házkezelőségektől. ezért december elsejétől munkaszüneti napokon három helyen tartanak műszaki ügyeletet és sürgős esetben azonnal kivonulhatnak egy-egy lakóépülethez a szerelők a szervizkocsikon. az ügyelet dolgozóit azonban valóban csak nagyon indokolt esetben „riaszthatják”, amikor a helyreállítási munka még egy 12-24 órát sem késlekedhet. keményebb hideg idő esetén sok helyütt fagynak be a vízvezetékek. eddig ilyen esetekben a cső melegítésére, a jégdugó felolvasztására ki kellett bontani a falat, ami hosszadalmas és költséges. most új megoldással kísérleteznek. olyan elektromos berendezést szerkesztettek, amelyvel bontás nélkül melegíthetik a csövet, s a jégdugó felolvasztása a korábbi egy-másfél óra helyett mindössze pár percet vesz igénybe. ha a további kísérletek is eredményesek lesznek, minden házkezelőséget ellátnak ezzel az elektromos csőmelegítő berendezéssel.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /előkészületek... 1. folyt./- szb

télidőben a legtöbb vitát a járdák takarítása váltja ki, sok házfelügyelő ugyanis szívesen „megfelekedezik”, erről a kötelezettségről. a házkezelési igazgatóság rögzítette, hogy havazás esetén a házfelügyelő köteles azonnal takarítani a járdát, előfordult azonban az elmúlt télen is, hogy a hó 48 órán keresztül szinte egyfolytában zuhogott és a házfelügyelő nem tudott megbirkózni a nehézségekkel, ilyen esetekben a lakóbizottság segítségére is számít a házkezelőség, azt várja, hogy a lakóbizottság mozdítsa a lakókat, hogy társadalmi munkában segítsenek a hó prizmába rakásánál, a víznyelők és folyókák takarításánál. /mti/

--

bb 3. a móra könyvkiadó új ismeretterjesztő képeskönyv-sorozata
i bi/tm szb fm 1963. november 21.

a móra könyvkiadó „bölcs bagoly”, címmel ismeretterjesztő képeskönyv-sorozatot indított 8-10 éves gyermekek számára, a sorozat az ebben a korban már ébredező természettudományi érdeklődésre építve vezeti be a gyermekeket a technika és a természettudományok világába, elsőnek a kiadó ismeretterjesztő pályázatán díjat nyert munkákat adták ki, a könyveket ötletes illusztrációk díszítik.

a sorozatban már megjelent kindzierszky emil: „a gombócitól az űrhajóig”, című könyve, amely egyetlen fizikai jelenséget, a surlódást ismerteti és sok gondolkodtató kérdéssel fejlesztli a gyermekek logikáját, a rövidesen megjelenő további kötetek közül gergely ernő: „a homokvár titka”, című munkája a homok és az agyag feldolgozásáról, az üveg-, a porcelán- és a téglakészítésről szól. turcsányi erwin: „nyolclábu vadászok”, című könyve az állatvilágba vezeti el a kicsinyeket, a pókok életét ismerteti, nober imre: „kirándulás növényországba”, című könyvben virágokról, termésekről, levelekről olvashatnak az általános iskolások. szederjei magda: „az ővény titka”, című műve az állatok életéről mond sok érdekességet, megfigyelésre, nyomolvasásra tanítja fiatal olvasóit, végül lukács ernőné: „mekkora?”, című könyve a mértékegységeket ismerteti szórakoztató módon. /mti/

--

bb 2. pénteken mátészalkán sorsolják a Lottót

i kf/kf szb vg

1963. november 21.

a lottó 47. játékheti nyerőszámainak a sorsolását november 22-én, pénteken délelőtti 10 órai kezdettel mátészalkán rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

- 2 -

PK

bb 4. virágkedvelők klubestje csepelen

i di/hmé szb sr

1963. november 21.

mozgalmas a népfrent-élet csepelen, ezekben a napokban is érdekes találkozókra hívják a városrész lakóit, legutóbb a régi csepeli színjátszók baráti találkozójának résztvevői népesítették be a népfrent-bizottság helyiségeit, legközelebb az élelmiszeripari dolgozók egy csoportját látják vendégül, majd a műszakiak gyűlnek össze, hogy kellemes környezetben, jó társaságban szórakozzanak, pihenjenek, a novemberi eseménynaptár egyik kedves „színfoltja”, a virágkedvelők 27-i klubestje, amelyen a kertészkedő csepeliek találkoznak. /mti/

--

bb 5. szarkainvázió a drávamentén - menekül a róka, a nyul, a fácán a nagy Lárma elől

vid gk szb ká

1963. november 21.

a dráva menti síkságon hatalmas szarkainváziót figyeltek meg az utóbbi időben a vadászok és az erdészek, a szarkák napközben a határban és a falvak körül keresgélnék táplálékot, alkonyatkor azonban a közeli erdőkben, nagyobb facsoportoknál vagy sűrű ligetekben gyűlnek össze, ezeken a helyeken százával tanyáznak mostanában a fekete frakkos, fehér mellényes madarak, fülsiketítő cserregésük messziről elárulja tartózkodási helyüket, a vadászok és az erdészek megfigyelték, hogy a „lármaligetek”, sorra elnéptelenednek, a rókák, a nyulak, a fácánok nem képesek elviselni a rettenetes lármát és inkább otthagyják megszokott helyüket.

a kártevő szarkák pusztítására külön tervfeladatot kaptak a vadásztársaságok, a beszolgáltató szarkalábakat jól meg fizetik. /mti/

--

- 3 -

PK

bb 6. hriszto szmirnenszki emlékestre készül az irodalmi szinpad

i bi/tr/m/fm

1963. november 21.

az irodalmi szinpad december 4-én hriszto szmirnenszki emlékestet rendez a hazafias népfrent országos tanácsa, a magyar írók szövetsége, a kulturális kapcsolatok intézete és a budapesti bolgár kultúra közreműködésével. hriszto szmirnenszki bolgár költő és prózairó fiatalon, 25 esztendő korában halt meg 1923-ban. életművét a bolgár irodalomtörténet-írás a szocialista költészet előfutárjaként értékeli.

az irodalmi est műsorán szereplő verseket, elbeszéléseket, drámai jeleneteket bessenyi ferenc, sinkovits imre, szakáts miklós, bánky zsuzsa, jancsó adrienne, ujlaki lászló, a költő megzenésített verseit radnay györgy énekművész, az operaház tagja adja elő. kocsis albert hegedűművész bolgár zeneműveket játszik. /mti/

...-

bb 7. Lefegyverezte a vadászt egy vadkan

vid/j/m/ie

1963. november 21.

ritka vadászesemény történt a minap a bakonyban: ünnepe sándor erdész vadászat közben csaknem életveszélybe került egy vadkan miatt. hajtás közben az egyik jól megtermett, csaknem kétmázsás vadkan olyan hirtelen ugrott ki a sűrű bozótból a lesben álló vadászra, hogy kiverte a fegyvert a kezéből, és maga alá tiporta a meglepett embert. a vadász szerencsére nem szenvedett sérülést a rárohanó vaddisznótól, amely a hajtóktól megrémülve tovább szaladt az erdőbe. /mti/

...-

bb 8. „tudós az 1001 éjszaka földjén,, - tv- műsor dr. germanus gyuláról

i s/hné/m/fm

1963. november 21.

a magyar televízió november 30-án este érdekes műsort sugároz „tudós az 1001 éjszaka földjén,, címmel. az előadásban dr. germanus gyula, a világhírű magyar tudós legérdekesebb utazásait elevenítik fel, s elsősorban azokat a napokat, melyeket a „mesés keleten,, az 1001 éjszaka földjén töltött. germanus professzor - épp úgy, mint a keleti mesék hőse, szindbád - hét országot járt be. első útja törökország legjellegzetesebb városába, konstantinápolyba, a mai istanbulba vezetett. innen egyiptomba, majd szíriába, indiába, irakba, arábiába és marokkóba ment.

/folyt.köv./

8.50/-n

-4-

bb 8. „tudós az ... 1. folyt./- m

a műsorban az arab világ kitűnő ismerője beszámol utjairól. fényképek, disztárgyak, könyvek segítségével idézi majd fel a televízió képernyőjén utazásainak színhelyét. /mti/

...-

bb 9. rádió helyett mikrohullámu berendezés - harminc mikro-monitort gyárt exportra az orion

i kf/kf/m/vg

1963. november 21.

az orion gyár elektrotechnikusokat, mechanikusokat, mikrohullámu berendezésekhez értő szakmunkásokat keres. az üzemben ugyanis most készülnek az utolsó rádiókészülékek, s helyüket rövidesen a mikrohullámu berendezések foglalják el. több üzemet, műhelyt alakítottak már át eddig is erre a célra, s a rádióműszerek átképzése is megkezdődött.

az egyik üzemrésznek már jelentős mikrohullámu „programja is van, ugynevezett mikro-monitorokat kell gyártania. a mikro-monitor tulajdonképpen egy műszercsoport, amely a pm 28-as mikrohullámu állomás kiszolgálásához, üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges. a műszereket - többek között a hanggenerátoros csővoltage mérőt, a mikrohullámu frekvencia és teljesítménymérőt, s olyan vizsgáló berendezést, amely a pm 28-as valamennyi csővének, diódájának és tranzisztorának ellenőrzésére alkalmas - az üzem maga állítja elő, s ezeket guruló asztalkára, a műhely dolgozói szerint „zsurkocsira,, szerelik fel.

az orion az idén már 30 mikro-monitort gyárt szovjet exportra. /mti/

...-

bb 10. csökkent az átszervezésekkel kapcsolatos panaszok száma - önkényesen kilépők - vitás ügyek a budapesti területi egyeztető bizottság előtt

i sl/tné/m/vg

1963. november 21.

a vitás munkajogi kérdések eldöntésének fontos fórumai a területi egyeztető bizottságok, amelyek fellebbezés esetén felülvizsgálják, s ha kell módosítják a vállalati egyeztető bizottságok határozatait. a legnagyobb forgalmat a budapesti teb bonyolítja le, a bizottság öt tárgyaló tanácsa szinte állandóan ülészik s havonta többszáz ügyben dönt.

- a vitás ügyek jellege, összetétele egyre inkább megváltozik - mondotta dr. kőhegyi tiber, a budapesti területi egyeztető bizottság elnöke.

/folyt.köv./

8.55/m

- 5 -

bb 10. /csökkent az ... 1. folyt./ m

a szocialista törvényesség megszilárdulásával, a vállalatok jogtalanul mind ritkábban bocsátanak el, vagy helyeznek alacsonyabb munkakörbe dolgozókat, az ilyen jellegű panaszok száma lényegesen csökkent. figyelemreméltó, hogy most a nagy ipari átszervezések esztendejében kevesebb fellebbezés érkezett átszervezéssel indokolt elbocsátásokra, mint az előző esztendőben bármikor. a munkaalkalmak bősége, a nagy munkaerő kereslet miatt éppen azoknak a panaszoknak a száma növekedett, amelyekben egyes dolgozók kifogásolják, hogy vállalatuk nem hajlandó hozzájárulni kilépésükhöz. az ilyen fellebbezések alkotják a budapesti teb elé kerülő ügyeknek mintegy 12 százalékát. ezeknek az elbírálása nagy körültekintést igényel, mert gyakran meggondolatlanul, akarják otthagyni régi munkahelyüket. a teb csak akkor ad helyt a fellebbezésnek, ha az valóban indokolt.

- sokan fellebbeznek amiatt is, hogy munkakönyvükben önkényes kilépést tüntet fel a vállalat. a panaszosoknak a legtöbb esetben nincs igazuk. gyakran az egyeztető bizottság döntését meg sem várva, otthagyják munkahelyüket, s természetesen hogy ilyen esetben munkakönyvükbe az „önkéntesen kilépett”, bejegyzés kerül. fel szeretném hívni a dolgozók figyelmét - mondotta a teb elnöke -, hogy önkényesen akkor se lépjen ki senki munkahelyéről, ha felmondást a vállalat vagy a vállalati egyeztető bizottság szemelláthatóan jogtalanul tagadta meg. mindenképpen várják meg a területi egyeztető bizottság döntését, mert a munkakönyvben az önkényes kilépés megjelölést utólag már nem lehet megváltoztatni.

az utóbbi hónapokban növekedett az olyan ügyeknek a száma is, amikor a kirótt kártérítési kötelezettség miatt fellebbeznek. a vállalatok jogtalan követeléseit természetesen elutasítja a teb, örvendetes azonban, - s ezt mutatja a kártérítések kiszabása is - egyre hatékonyabban óvják a vállalatok a társadalmi tulajdont. anyagilag is felelőssé teszik azokat akik gondatlanságból selejtet okoznak, vagy a rájuk bízott munkaeszközöket hanyagul kezelik. ilyen esetekben a területi egyeztető bizottság természetesen nem adhat helyet a fellebbezésnek, a kárt meg kell téríteni.

a budapesti teb tapasztalatai szerint a vállalati egyeztető bizottságok munkája lényegesen javult, határozataik többsége jogilag megalapozott, megfellebbezett döntéseiknek mintegy 70 százalékát a területi egyeztető bizottság is helyben hagyja. elsősorban olyan helyeken dolgoznak jól a vállalati egyeztető bizottságok, mint például a ganz-mávg, az egyesült izzó, a csepeli fémmű, ahol a szakszervezettől megfelelő segítséget kapnak. nem ilyen kedvező a helyzet azonban a közös kerületi egyeztető bizottságoknál, amelyek a vállalati egyeztető bizottsággal nem rendelkező kisüzemek, intézmények fellebbezési ügyeit intézik.

/folyt.köv./

9.00/-n

-6-

bb 10. /csökken az ... 2. folyt./ m

egyes kerületekben még mindig szakmánként működnek az egyeztető bizottságok, pedig a törvényes előírások szerint nem szakmai, hanem - a szakszervezet és a tanács képviselőiből alakult - bizottságoknak kell dönteniük a megfellebbezett ügyekről. mind a vállalati, mint a kerületi egyeztető bizottságok munkájához a budapesti területi egyeztető bizottság segítséget nyújt, -mondotta a bizottság elnöke. /mti/

...

bb 21. korszerűsítik a szabotcsi mozikat

vid/fm/tné/m

1963. november 21.

a vásárosnaményi moziban felszerelték a második korszerű vetítógépet. így lehetővé vált, hogy a közönség ebben a közönséghelyiségben is kényes-szünetek nélkül nézhesse végig a filmeket. a napokban befejezik a demecseri, a nagyhalászi, a tiszavasvári és a fehérgyarmati mozi korszerűsítését. az öt mozira körülbelül 500.000 forintot költöttek. /mti/

...

bb 22. huszonnégyezer forint „szőlőprémium”, egy családnak

vid/gk/m/ká

1963. november 21.

csongrád megye egyik legnagyobb kadarkatermelő közös gazdaságában, a bokrosi kossuth tsz-ben - ahol az elmúlt években sok problémát okozott a munkaerőhiány - az idén családtagokra osztották ki a területet. ösztönző díjazást vezettek be a szőlőskertekben. általában négy-hét holdas területet vállaltak a tagok. a szövetkezet adta a növényvédőszer, s kimondták, hogy minden hold megműveléséért 70 munkaegységet irnak jóvá, a termés 25 százalékát pedig természetben vagy készpénzben kapja meg a tag.

a szövetkezeti gazdák családotól vettek részt a szőlő ápolásában, permetezésében és szedésében egyaránt. lantos jános, aki feleségével és két gyermekével gazdag és elsőrendű minőségű termést takarított be, 24 ezer forint „szőlőprémiumhoz”, jutott, emellett még legalább 10 ezer forint értékű munkaegységet is szerzett a szőlőskertben. /mti/

...

9.20/-n

-7-

bb 11. márkás bor lett a balatonboglári sasza

vid gk vm ká

1963. november 21.

három esztendővel ezelőtt kezdték meg a somogy megyei balatonboglári állami gazdaságban a csemegeszőlőbor készítését. a kevésbé tetszetős sasza és csabagyöngye fürtök levéből erjesztett bor hamarosan igen népszerű ital lett hazánkban, sőt külföldön is nagy keresletnek örvend. a balatonboglári sasza ma már márkás bor, évente több ezer hektolitert szállítanak belőle a kereskedelemnek./mti/

- . -

bb 13. több mint egymilliárd forintos költséggel épül fel a győri műszaki egyetem - jövőre megindulnak a helyszíni előkészítő munkák

i vt/gk vm sr

1963. november 21.

győrött műszaki egyetemet építenek, ahol 4800 hallgató tanulhat majd nappali tagozaton. az új felsőoktatási intézmény költségei meghaladják az egymilliárd forintot.

a művelődésügyi minisztériumban elmondották, hogy a tervezés előkészítését már megkezdték, a jövő évben pedig megindulhatnak a helyszíni előkészítő munkák: tereprendezés, felvonulási utépités, belvizmentesítés stb.

az új egyetem terveinek kidolgozására a középülettervező intézet kapott megbízást, egyes épületek terveit az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanszékei készítik el. a győri „egyetemi várost”, a püspök-erdőben építik fel, mintegy 80 hektárnyi területen. ez lényegében győr zöldövezete, amely jellegében megfelel a budapesti városligetnek.

az építkezés ütemezésénél a diákokthoz és az egyszerűbb szerkezetű tanulmányi épületek kapnak helyet az első lépcsőben, mert csak így tudják biztosítani a megnyitást 1968-ra. az egyetem működésének megkezdése után építik majd a laboratóriumokat, műhelycsarnokokat, az igényesebb központi épületeket.

elmondották még, hogy a hallgatók 90 százalékát - több mint 4000-et - kollégiumokban helyezik el./mti/

l

- . -

9.25/-n

-8-

bb 12. a lengyel ipar többféle terméke bővíti belkereskedelmünk áruválasztékát

i to/lk vm vg

1963. november 21.

belkereskedelmünk a lengyel-magyar árucsereforgalmi megállapodás keretében az idén mintegy 200 millió forint értékű árut kap a lengyel népköztársaságból. jövőre ez az összeg csaknem megkétszereződik. az idén többek között 50 millió forint értékű butort importáltunk, behoztunk ezer motorkerékpárt, s ezeken kívül kisebb mennyiségben műanyagárukat, vas-tömegcikkeket. jövőre butorimportunk lényegesen növekszik, majdnem megkétszereződik, s ezen belül számos olyan butorfajta érkezik, amely hiányzik a hazai butorboltokból és érdeklődésre tarthat számot a vásárlók körében. 1964-ben többek között hűtőszekrényt, üveg-és porcelánárut, gyapjuszövetet, sportcikkeket is kíván importálni belkereskedelmünk.

a két ország belkereskedelme között évek óta tart az áruválaszték-csere. csak az idén 15.000 mosógépet, 5.000 „koliber”, táskarádiót, 3.000 köbméter fenyőfűrész-árut, azonkívül cremolin padlófényesítőt, plüss-játékokat, ajándékárukat stb. hozunk be. ezek ellenében a belkereskedelem árualapjaiból különböző fogyasztási cikkeket szállítunk a lengyel népköztársaságba.

a jövő évtől megindul a két ország között a gyártásszakosítás is, ami mindkét ország számára előnyös, mivel a széria-növelés eredményeként csökken a termékek önköltsége, ugyanakkor mindkét országban bővül a választék. az erre vonatkozó tárgyalások rövidesen megkezdődnek, a két belkereskedelmi minisztérium közötti megállapodás alapján megtörténtek az első lépések a kereskedelmi és vendéglátóipari gépek gyártásmegosztásában is.

érdeklődésre tarthatnak számot azok a tárgyalások, amelyek eredményeként előreláthatólag már a jövő évben egy-egy ajándékolt nyílik varsóban, illetve budapesten. a varsói boltban magyar, a budapestiben pedig lengyel ajándéktárgyakat árusítanak majd./mti/

- . -

bb 15. átépítik a balfi gyógyviktöltő állomást

i vid fm vm

1963. november 21.

a lithium-tartalmu balfi gyógyviz- amely kiválóan alkalmas a légzőutak megbetegedéseinek gyógyítására - a töltő állomás korszerűtlenné válása miatt időnként nem kapható. ezért a soproni ásvány-és szikvizüzem a közeljövőben átépített, korszerűsített a töltő állomást. a jövő évben új épületben, új gépekkel kezdi meg működését az üzem./mti/

- . -

9.30/-n

-9-

l

bb 14. megvédi gárdonyt és a balatoni műutat a velencei tó áradásától

1963. november 21.

vid te vm szf

az elmúlt évek, de különösen az idei tavasz tapasztalatai azt mutatták, hogy a velencei tó áradása állandóan veszélyezteti gárdony község belső területét és a 7-es számú balatoni műút gárdonyi szakaszát, a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság tervei között ki gárdony árvízvédelmére, a községen kívül ugynevezett záportározót létesítenek, ezenkívül övcsatornát építenek, amely a vizet nem engedi a község területére, hanem a falu megkerülésével vezeti le a velencei tóba, a gárdony belső területének és a 7-es számú balatoni műutnak védelmére szolgáló munkák két és félmillióra kerülnek, a munkákból ez év végéig egymillió forint értékű készült el./mti/

bb 16. fesztivál-klub, hangstúdió szegeden a szabadtéri játékok idején

1963. november 21.

vid fm/tné vm fm

ötletes elgondolásokkal készülnek szegeden a jövő évi szabadtéri játékokra, többek között „fesztivál-klub”, létesítését tervezik a tiszai szálló tükörtermében. itt jönnek össze majd a hazai szereplők és a külföldi vendégművészek, s esetenként fel is lépnek majd a klubban. az ünnepi játékok idején hangstúdiót állítanak fel a városban. aki „hangos” levelezőlapot, kíván üdvözlőt küldeni hazai vagy külföldi ismerőseinek, ezt a stúdióban elintézheti. nem sokára megjelennek a „szegedi hívja, várja”, levelezőlapok is, amelyek egy művészi fényképet és műsornaptárt tartalmaznak.

a jövő évi ünnepi játékok idején az eddiginél jobban kihasználják a tiszai és a marosi turisztikai lehetőségeit. mivel a vízbuszok és a nagy sétahajók csak meghatározott, kiépített helyeken tudnak kikötni, ezért motorcsónakokat és kishajókat is beállítanak a vízi közlekedésbe, ezekkel keresik fel a folyómenti halászcseréket, horgásztanyákat, a tiszai és a marosi legszebb tájait. ugyancsak ezeknek a járműveknek a segítségével teszik gyorsabbá a közlekedést a szegedi és az ujszegedi strandok, fürdő- és csónakházak között.

9.34/-n

-10-

bb 17. a tél beállta előtt tető alá kerül az egeri gyermekváros

vid te vm szf

1963. november 21.

az egeri gyermekváros idén megkezdett építkezése jó ütemben halad. a lakóépületek és a foglalkozási termek falait már felhúzták, most a tetőszerkezeteket ácsolják. a tervek szerint még a tél beállta előtt tető alá kerülnek a gyermekváros épületei, így a télen elvégezhetik a belső munkákat.

az építkezés földmunkáihoz, a külső munkáknak időbeni befejezéséhez jelentős segítséggel járulnak hozzá az egeri fiatalok, az egeri dobó István gimnázium kisközségi szervezete például szerződést kötött az építőipari vállalattal, több mint ezer köbméter föld megmozgatására./mti/

bb 18. a keszthelyi hibridkukoricák sikere

vid j vm ká

1963. november 21.

keszthelyen az agrártudományi főiskola kutatói, dr. Berzsenyi László tudományos osztályvezető irányításával, négy évvel ezelőtt kezdték meg a kukorica nemesítését. a kutatók a dunántúli központi fekvésű helyén a környezeti adottságoknak legmegfelelőbb fajta előállításán dolgoznak. az első állami elismerést kapott silókukorica-fajtát, a keszthelyi 22-est már eredményesen termesztik a környező közös gazdaságokban.

jól vizsgáztak a telep kísérleti parcelláin az újabb fajta-jelöltek is. többszáz hibridből választják ki gondos ellenőrzések után a termesztésre legalkalmasabbakat. az idén is a keszthelyi 16-os, a 11-es és a 25-ös számmal megjelölt hibridek bizonyultak a legjobbaknak. terméshozamuk 15-20 százalékkal haladja meg a martonvásári fajtákét, s emellett ellenállóak az utóbbi években elterjedt rostos üszöggel szemben. az új fajtajelöltek előnye továbbá, hogy vékony, szilárd száruak, így betakarításuk könnyen gépesíthető./mti/

bb 19. kihalt mesterségek emlékeit gyűjtik a zempléni hegyvidéken

i vid fm vm

1963. november 21.

a borsod megyei néprajzkutatók összegyűjtik a zempléni hegyvidéken a hajdanában virágzott mesterségek emlékeit. a gyűjteménybe kerülnek majd az egykori zindely-, szőlőkaró-, guzsaly- és rokkafaragó mesterek szerszámai és készítményei./mti/

10.21/-n

-11-

bb 20. kétoldali megvilágítású tanterem a legújabb dunaujvárosi általános iskolában

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 21.

dunaujvárosban, a barátság városnegyedben új típusú általános iskola épült. ennek mind a nyolc tanterme kétoldali megvilágítású, hogy egyenletes fény-elosztás mellett tanulhassanak a diákok. étkezdét, napközi otthont és tornatermet is berendeztek az új iskolában, ahol néhány napon belül megkezdődik a tanítás. /mti/

bb 27. szabolcs megye távlata: 100 ezer hold gyümölcsös, nagy dohány ültetvények, 40 ezer hold öntözés

vid/gk/m/ká

1963. november 21.

a szabolcs-szatmár megyei talajerőgazdálkodási bizottság, a termelőszövetkezeti, állami gazdasági szakemberek segítségével elkészítette a nyírségi, beregi és erdőháti tájak távlati tápanyagpótlási és talajjavítási tervét.

a terv szerint a 200 ezer hold silány homokos területen belterjes művelésre térnek át. többek között a meglévő 40 ezer hold gyümölcsöst továbbfejlesztve, 100 ezer holdon termelnek télialmát, körtét, őszibarackot, diót és más gyümölcsöt. a mocsaras, szikes, lápos területeken csaknem 40 ezer holdon valósítják meg az öntözéses gazdálkodást. a burgonya területe nem lesz ugyan nagyobb a jelenlegi 80 ezer holdnál, azonban sokkal gondosabban előkészített, gápdusabb földbe kerül majd a vetőgumó. a dohánytermelés több mint 25 ezer holdat hódít el a nyírség szélhordta homokjából. meghatározták azt is, hogy a művelési ágak rendezése után mennyi szerves-, illetve műtrágyára lesz szüksége szabolcs megyének. az igények szerint holdanként mintegy 180 kiló műtrágya kell ahhoz, hogy a talajerőt fenntartsák és a termést fokozzák. a talajerőfenntartási terv megvalósításához már az idén hozzákezdtek. az ősszel 60 ezer holdon vetettek intenzív buzafajtákat, amelyekhez a tervezettnél 2200 tonnával több műtrágyát használtak fel. az idén telepítendő 4400 hold gyümölcsös talaját is gondosabban készítették elő és csaknem 600 tonnával több műtrágyát használtak fel, mint amennyit az idei műtrágyázási terv előírt. /mti/

10.28/-n

-12-

bb 23. hatszoros szocialista brigád szekszárdon

vid te vm szf

1963. november 21.

a tolna megyei tanácsi építőipari vállalatnál megtartott legutóbbi termelési tanácskozáson hatodszor ítelték oda orbán györgy villanyszerelő munkacsapatának a szocialista brigád címet. az elismerés azért is figyelemreméltó, mert orbán györgy és társai nyerték el tolna megyében legelőször a szocialista brigád címet. /mti/

bb 24. uton a „becsületkosár”, - a könyvterjesztés új módszere vas megyében

i vid fm vm fm

1963. november 21.

vas megyében a földművesszövetkezetek néhány könyvterjesztő aktivistája új módszerrel kísérletezik. kőszegpatyon és a szombathelyhez tartozó herényben ugynevezett „becsületkosarat”, vándoroltatnak a faluban. a könyvekkel megrakott kosarat két úttörő naponta más-más házhoz viszi. a házbeliek megnézik a könyveket, s amelyik megtetszik, megvásárolhatják. az árát a kosárban lévő perselybe teszik. ha a kezdeményezés beválik, máshol is bevezetik a könyvterjesztésnek ezt a módját. /mti/

bb 25. váltóáramu stabilizátor kubának

vid te vm szf

1963. november 21.

az elektronikus mérőkészülékek gyára esztergomi gyáregységében két évvel ezelőtt kezdték meg a váltóáramu stabilizátorok gyártását. az akkor még félautomatikus berendezést azóta teljesen automatizálták így most már sem karbantartást, sem felügyeletet nem igényel. a berendezés valamennyi alkatrésze hazai gyártmányú. jövőre hétszázhatvan nyolcszázat készítenek mivel a stabilizátorok felhasználási területe egyre szélesedik.

eddig csak ötven frekvenciás berendezéseket gyártottak, most elkészítették a hatvan frekvenciás stabilizátor prototípusát. úgy szerkesztették meg, hogy egyszerű átkapcsolással 50 és 60 frekvenciára egyaránt alkalmazható. az első darabokat jövőre kubába szállítják. /mti/

10.40/-n

-13-

bb 26. elkészült az Őrség Legnagyobb művelődési intézménye

i vid fm vm

1963. november 21.

Őriszentpéteren, az Őrség „fővárosában”, elkészült és a napokban átadták rendeltetésének az új művelődési otthont. az Őrség Legnagyobb kulturális létesítményére kétféle millió forintot költöttek. ennek 650.000 forint értékben a község járult hozzá a községfejlesztési alapból, társadalmi munkával és helyi anyaggal. a 280 férőhelyes nagyterem kívül öltözőket, könyvtárt, két nagy klubhelyiséget is berendeztek. itt kapott helyet a néprajzi múzeum is. /mti/

bb 28. háromnapos tanácskozás kezdődött a fogaskerekekről

t tz/tm vm

1963. november 21.

csütörtökön reggel a technika házában megkezdődött a gép-
ipari tudományos egyesület által rendezett háromnapos konferencia a fogaskerekekről. a konferencián körülbelül 400 magyar, és csaknem 60 külföldi - szovjet, bolgár, lengyel, román, német és svájci - szakember tárgyalja meg azokat a kérdéseket, amelyeknek megoldása előfeltétele a mai igényeknek megfelelő fogaskerekek gyártásának. az utóbbi másfél évtized fejlődése ugyanis a teljesítmények és a fordulatszámok rohamos növekedését hozta magával, ami fokozott követelményeket támaszt a gépek egyik legfontosabb alkatrészével, a fogaskerékkel szemben is. a konferencia célja a hazai és külföldi tapasztalatok összesítésével és egybevetésével megkeresni azokat a módszereket, amelyekkel az eddiginél könnyebb, zajtalanabb működésű, nyugodt járású, tökéletesen illeszkedő és hosszú élettartamú fogaskerekek állíthatók elő.

a konferenciát dr. varga józsef egyetemi tanár, a rendező egyesület elnöke nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai előadások. a három nap alatt részint plenáris üléseken, részint két szekcióban, összesen hat magyar és 19 külföldi előadás hangzik el. /mti/

10.44/n

-14-

bb 29. a budapesti katonai bíróság ítélete kémkedés ügyben

k/m/fm

1963. november 21.

a budapesti katonai bíróság november 18-án tárgyalta polyvás istván piliscsabai lakos kémkedési ügyét. a bírósági tárgyaláson bizonyítást nyert, hogy polyvás istván a nyugatnémet hírszerző szerv részére rendszeresen küldött katonai vonatkozású adatokat tartalmazó, titkosírással készült kémjelentéseket. a budapesti katonai bíróság polyvás istvánt kémkedés büntetésében mondta ki bűnösnek, és ezért 13 évi szabadságvesztésre, teljes vagyonelkobzásra ítélte, valamint a közügyek gyakorlásától tíz évre eltiltotta. az ítélet nem jogerős. a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

bb 30. magyar-lengyel baráti est a csillag-telepi művelődési klubban

tm/m/fm

1963. november 21.

november 22-én a hazafias népfőnt 21. kerületi bizottsága és a lengyel olvasóterem a csillag-telepi művelődési klubban magyar-lengyel baráti estet rendez. az ünnepségen közreműködik edyta waslewska, a varsói nemzeti filharmónia szólistája, szendrei imre, chopin-dijas zongoraművész és hortobágyi edit előadóművész. /mti/

12.24/-n

-15-

bb 31. történelmi dráma ősbemutatója szolnokon

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 21.

Ősbemutatót tart november 22-én a szolnoki szigligeti színház társulata. a szerző születésének századik évfordulója alkalmából színre került fényes samu: mátyás című történelmi drámája. a századforduló ünnepelt szerzője a tanácsköztársaság bukása után emigrálni kényszerült. bécsben telepedett le, és ott fejezte be háromfelvonásos történelmi drámáját. a szindarab eseményei budán, visegrádon és bécsben zajlanak le. a címszerepet mensáros lászló játssza, a többi szerepeket mádi szabó gábor, győri ilona, kaszab anna, upor péter alakítja. a darabot téri árpád rendezte, kísérőzenéjét pedig sulyok tamás szerezte. az ősbemutatóra meghívták fényes samu özvegyét is.
/mti/

...

bb 32. békés megye 20 éves távlati fejlesztési tervéről tárgyalt a hazafias népfront megyei bizottsága

vid fm/tné vm fm

1963. november 21.

csütörtökön békéscsabán kibővített ülést tartott a hazafias népfront békés megyei bizottsága. az ülésen - amelyen a megye 20 éves távlati fejlesztési tervével kapcsolatos népfront-feladatokról tárgyaltak - megjelent szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is.

szabó sándor, az mszmp megyei bizottságának titkára ismertette a megye 20 éves fejlesztésének előirányzatait. hangsúlyozta, hogy ezeknek végrehajtásában nagy feladat hárul a hazafias népfront aktivistáira is. tőlük várja a megye politikai, gazdasági vezetése többek között a mezőgazdasági szakemberképzés terveinek megvalósítását. eszerint ugyanis a megyében 20 év múlva minden ezer holdnyi szántóterületre legalább egy mérnöki képesítéssel rendelkező szakember jut. a középszintű vezetést pedig a technikusok, szakképzett gépészek számának növelésével emelik magasabb színvonalra. a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban dolgozó munkások 70 százaléka 20 év múlva vizsgázott szakember lesz.

a felszólalók a szakmunkásképző tanfolyamok, iskolák hatékonyabb munkájának segítésére tettek javaslatokat. a hazafias népfront megyei bizottsága - az illetékes vezető szervekkel közösen - a közeljövőben ezeknek alapján készíti el a mezőgazdasági szakmunkásképzés új rendszerének tervezetét./mti/

12.52/-n

-16-

bb 33. halálos közúti baleset békés megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 21.

november 20-án békéscsaba és csanádapáca között egyik kanyarban az árokba borult a győri Antal által vezetett ci 12-58 rendszámú trabant személygépkocsi. a baleset következtében a gépkocsiban utazó molnár józsef 57 éves csanádapácai lakos a helyszínen meghalt.

a rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy győri mintegy 70 kilométeres sebességgel vezette a járművet, s közben az ut mentén szántó traktorokat figyelte. emiatt későn vette észre a kanyart, előbb balra, majd jobbra rántotta a volánt, s így teljes sebességgel az árokba hajtott. győri antalt és molnár józsefnét - a kocsi másik utasát - súlyos sérülésekkel kórházba szállították. /mti/

...

bb 35. nagy mennyiségű savanyított áru került forgalomba

i n.j./j/m/ká

1963. november 21.

a nagyvásártelepre csütörtökön reggel 32 vagon és 192 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 3 vagon étkezési burgonya, 5 vagon fejeskáposzta, 4 vagon kelkáposzta, 5 vagon piroskáposzta, 2 vagon gyökérzöldség, 1 vagon karfiol, 9 vagon alma, 1 vagon tojás és 2 vagon vágott baromfi.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatára nagy mennyiségű savanyított árut hozott forgalomba. az állami boltokban, a csarnokokban és a piacokon az ecetes csersznyeipari üvegekben 37.26, az üveges ecetesipari üvegekben 23, az üveges ecetesipari üvegekben 26.40 forintért árulják. a hordós, vágott vegyes savanyúságot kilónként 4.40 forintért adják. a hordós ecetesipari üvegekben 7.20-8, a hordós sós-vizes uborkát 6.50, a hordós paprikasalátát 6.60, a hordós savanyukáposztát 3.20 forintért hozzák forgalomba. /mti/

...

n

bb 34. 900 termelőszövetkezeti kisz-vezető továbbképzése szabolcsban

vid fm/tné vm fm

1963. november 21.

a kisz szabolcs-szatmár megyei bizottsága egyhetes továbbképző tanfolyamot indított a tiszavasvári ifjúsági házban a termelőszövetkezeti kisz-alapszervezetek vezetői részére. az első csoportban a baktalórántházi, a nyírbátori és a tiszalóki járás ifjúsági vezetői ismerkednek meg a kisz központi bizottságának nevelési irányelveivel, a szervező, irányító és ellenőrző munka jó módszereivel. az egyhetes tanfolyamokon több csoportban összesen 900 termelőszövetkezeti kisz-vezető vesz részt./mti/

...

13.00/-n

-17-

bb 37. időjárásjelentés

gg vm

1963. november 21.

a meteorológiai intézet jelenti november 21-én, csütörtökön
13 órakor:

erősebb éjszakai fagyok

északkelet-európa felett nagykiterjedésű ciklon helyezkedik el, aminek hátoldalán erős szelek kíséretében hideg sarkvidéki levegő áramlik közép-európa légterébe, a ciklon előoldalán viszont meleg levegő áramlik a szovjetunió európai területe fölé, így ott az évszakhoz képest enyhe időjárás alakult ki.

hazánkban tegnap erősen felhős idő volt, napközben a hőmérséklet az ország északi felében 10-15, máshol 14-18 fokig emelkedett, a délutáni és a ma éjszakai órákban országszerte esett az eső, ma hajnalban a déli megyékben zivatarok is keletkeztek, és itt a lehullott eső mennyisége meghaladta a 10, sőt egyes helyeken a 20 millimétert, ma hajnalban a levegő országszerte 3-8 fokig hűlt le, ma délelőtt az ország területén mindenütt erős, helyenként viharos erejű északnyugati, északi szél fúj.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 10,7 fok volt, a sokévi átlagnál 6,7 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, rendkívül erősen emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: ma kisebb felhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen futóesővel, vagy futó havazással, holnap kevés felhő csapadék nélkül, a szél holnapra mérséklődik, erősebb éjszakai fagyok lesznek, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1-4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 5-8 fok között.

a duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél 223 centiméter./mti/

- . -

bb 36. megkezdődtek a kifizetések - 850 millió forintot vesznek fel a ,,téli kst tagok,,

i kf/kf vm vg

1963. november 21.

a téli lejáratú kölcsönös segítő takarékpénztárak országszerte megkezdték s december közepén fejezik be a kifizetéseket, a kst-k számadatai azt mutatják, hogy a dolgozóknak ezek a házi bankjai mind népszerűbbek, tavaly novemberben és decemberben 5 054 kst-ben 757 000 tag vett fel 744 millió forintot, az idén 850 millió forintot fizet 5 230 kst 819 000 tagjának.

/folyt.köv./
13.15/-n

-18-

le

/bb 36. megkezdődtek.....1.folyt./vm

a kölcsönös segítő takarékpénztár tagjai - 380 000 fővárosi, 438 000 pedig vidéki - évközben 695 millió forintot kaptak kölcsön, amelyet időközben törlesztettek, a fővárosi üzemek, vállalatok kst-i közül a legnagyobb a ganz-mávg házi bankja, amelynek tagjai csaknem 5 és félmillió forintot vettek fel, kifizette tagjainak megtakarításait az egyesült izzó kst-je, összesen 2.4 millió forintot, a tizenharmadik kerületi üzemek és vállalatok kst-i 40 millió forintot, a csepeliek 15 millió forintot fizettek vissza tagjaiknak.
/mti/

- . -

bb 38. Lengyel motorok - magyar hajókban

vid te vm ki

1963. november 21.

a magyar hajó-és darugár balatonfüredi üzemegységében új típusú vonatatóhajókat építenek a mahart megrendelésére, a vizijár-művekből kettő már elkészült, a harmadikon a kifutás előtti utolsó szerelési munkákat végzik, a 37 méter hosszú, 190 tonna vízki-szorítású, korszerű vontató érdekessége, hogy lengyel gyártmányú gépek hajtják, amelyeket a parancsnoki hidról távirányítással vezényelhetnek, a két, egyenként 250 lóerős, 12 hengeres főmotor kedvező hatásfokkal dolgozik és így a hajó egy-egy utján ezertonnás uszályokból ötöt-hatot vontathat./mti/

- . -

13.20/-n

-19-

le

bb 39. kambodzsa államfőjének köszönő távirata dobi istvánhoz

k kum/hné/m/sr

1963. november 21.

norodom szihanuk herceg, a kambodzsa királyság államfője, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, kambodzsa nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánásaiért. /mti/

...-

bb 40. „nyári éjszaka,, a mecsek felett

vid/j/m/ká

1963. november 21.

a mecsek vidékén, hazánk legdélibb országrészében különös természeti jelenségek hónapja a november. 1928 óta - vagyis ke-
reken 35 éve - nem volt ilyen szép, meleg őszvége ezen a tájon.
újra kibökdült a fű, mintha csak tavasz volna, és több fa, cser-
je másodszer virágzik. a november hónap legfurcsább jelenségét
a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka tapasztalták pécsen.
a mecsek felett valóságos nyári éjszaka volt. éjjel után egy
és három óra között heves zivatar alakult ki, amelyet sűrű vil-
lámlás és dörgés kísért, majd felhőszakadás-szerű eső zúdult a
városra és környékére. néhány óra alatt 20 milliméternyi csapa-
dék hullott le. ugyanakkor 10-12 fok meleg volt, vagyis nem hűlt
le jobban a levegő, mint a nyáregyi zivatarok idején szokott. /mti/

...-

bb 41. izraeli kereskedelmi delegáció érkezett magyarországra

k sl/tm/m/vg

1963. november 21.

november 20-án izraeli kereskedelmi delegáció érkezett hazánk-
ba. magyarországi tartózkodásuk során tárgyalásokat folytatnak a
két ország közötti kereskedelmi problémákról. /mti/

...-

bb 42. a szudáni köztársaság államfőjének köszönő távirata dobi
istvánhoz

k kum/hné/m/sr

1963. november 21.

ibrahim abbud marsall, a szudáni köztársaság legfelső katonai
tanácsának elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak,
az elnöki tanács elnökének, szudán nemzeti ünnepe alkalmából
küldött jókívánásaiért. /mti/

...-

14.42/-n

-20--

bb.45. nekifutott autójával a terelőszlopnak, elütött két gyalog-
járót, összeütközött a busszal

j/n sr

1963. november 21.

a józsef körut és a baross utca kereszteződésében magasházi
sándor 46 éves budapesti lakos, nekifutott a személygépkocsijával
a járdaszívet terelőszlopának, majd továbbhaladva elütötte báthi
dénésné 68 éves és szepák sándor 58 éves budapesti lakosokat, utána
összeütközött a 9-es jelzésű autóbuszsal. magasházi sándor,
báthi dénesné és szepák sándor súlyos, nem életveszélyes,
pálosi józsef 16 éves budapesti lakos, a személygépkocsi utasa
könnyebben megsérült. magasházi sándor gyorsan hajtott és az okozta
a balesetet. vezetői igazolványát bevonták.

rákoscsabán, a robogó utca és a harsona utca kereszteződésénél
minály károly 27 éves gépkocsiveető tehergépkocsija össze-
ütközött csányi györgy 36 éves budapesti lakos motorkerékpárjával.
csányi györgy súlyos sérülést szenvedett. a balesetet minály károly
okozta, aki nem adta meg az elsőbbséget a motorkerékpárnak. /mti/

...-

bb 43. tahitótfaluban átadták rendeltetésének a fővárosi kertészeti
vállalat legnagyobb telepét

vid j vm ká

1963. november 21.

a budapestet csinosító fővárosi kertészeti vállalat munká-
ját az utóbbi időben már csak nehezen bírta ellátni. széjjelszórt
és felaprózott telephelyein nem bírt elegendő virágot és diszcser-
jét termesztetni.

budapesttől nem messze, tahitótfalu határában száznoldas terü-
leten most kialakították a vállalat legnagyobb természetstelepét. az
új létesítmény építése befejeződött, elkészült a korszerű bemutató-
park és a bemutató-terem. most 30.000 sorfa, 100.000 rózsafő és
80.000 diszcserje kiültetése van soron. ezek, ha megerősödnek, a
főváros utcáit, tereit ékesítik majd. az új telepen kísérleteket is
folytatnak: itt valósítják meg kicsiben a parképítési elgondoláso-
kat.

a tahitótfalui telepet csütörtökön adták át rendeltetésének. az
ünnepségen megjutalmazták az új kertészeti telep építőit. /mti/

...-

15.10

15.45 ✓

- 21 -

le

bb 44. több mint háromezer levél a helyén huszonkét és fél perc alatt - megtartották a postások hagyományos irányító és szétosztó versenyét

i kf/tm vm vg

1963. november 21.

a posta vezérigazgatóság az idén is megrendezte az immár hagyományos levélirányítási és szétosztási versenyét, amelynek döntőjére csütörtökön került sor a budapesti postai igazgatóságon. a vetélkedésen több mint 300-an vettek részt, s közülük a 70-en jutottak a döntőbe. a verseny eredménye azt mutatja, hogy a postások képzettsége, ügyessége sokat fejlődött tavaly óta, gyorsult a munkájuk, kevesebb a hiba, az úgynevezett „tévirányítás,,.

a döntő egyik számában ahol a több mint háromezer lapot 25 felé kellett „irányítani, béres károly, a budapest 72. hivatal dolgozója - a tavalyi győztes - lett az első. a levélözönt 24 perc, 45 másodperc alatt tette a helyére. igaz, hogy a levelek közül négyet rossz helyre „küldött, amivel ideje 26 percre növekedett, de így is több mint két perccel jobb az eredménye a tavalyinál. a szétosztási verseny győztese ugyancsak a tavalyi első molnár lászló, a budapest 72. hivatal dolgozója lett, aki 22 és fél perc alatt osztotta szét 12 irányba a levéltömeget így egy perccel döntötte meg tavalyi rekordját. a harmadik versenyszám győztese kaszap rezső, a budapest 78. hivatal dolgozója, aki hibátlanul felelt meg a feltett száz kérdésre./mti/

- . -

bb 46. korszerű 550 személyes öltöző-mosdó készült el az írószergyárban

i sl/lk vm vg

1963. november 21.

az írószergyárban két emelet ráépítésével korszerű 550 személyes öltöző-mosdó létesült, amelynek műszaki átadására csütörtökön került sor. a beruházást hosszas viták előzték meg, az építkezéshez többször hozzákezdtek, de mindig közbejött valami. a hosszadalmas várakozásért mintegy kárpótlásul egy hónappal a határidő előtt adták át az új beruházást a 23-as számú építőipari vállalat dolgozóinak.

a 85 év óta működő üzemnek ez az első nagybefogadóképességű modern fürdője és öltözője./mti/

- . -

15.30/a

15.45 ✓

- 22 - *MA*

bb 48. a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatása fejér megyében

vid tm szb -cz

1963. november 21.

a lengyel párt- és kormányküldöttség vezetői: wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára, józsef cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a lengyel népköztársaság kormányának elnöke, s a delegáció tagjai csütörtökön fejér megyébe látogattak el. a lengyel vendégek társaságában volt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszti kormány elnökhelyettese, losonczy páál földművelésügyi miniszter.

délelőtt a polgárdi vörös csillag termelőszövetkezetet keresték fel, ahol juhász jános, a fejér megyei pártbizottság első titkára, gyenge károly, a megyei pártbizottság titkára, bujdosó imre, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, paizer györgy, a székesfehérvári járási pártbizottság titkára, gonda istván, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke, sós józsef, a polgárdi községi tanács elnöke, nagy istván, a termelőszövetkezet elnöke, kelemen lászló, a termelőszövetkezet párttitkára fogadta a vendégeket.

kisz-fiatalok virágcsokrokkal köszöntötték a lengyel párt- és kormányküldöttség tagjait, majd az üdvözlések után nagy istván termelőszövetkezeti elnök a közös gazdaság munkájáról, eredményeiről tájékoztatta a vendégeket.

elmondotta, hogy községükben is teljes sikert aratott a termelőszövetkezeti mozgalom, s a mintegy négyezer hektár területen gazdálkodó 460 család évről-évre szebb termelési eredményekkel büszkélkedhet. a termelőszövetkezet tiszta vagyona mintegy 20 millió forint, a tagság egyéni jövedelme körülbelül évi 20 000 forint, s ehhez járulnak a háztáji gazdaságból származó egyéb bevételek. ezeket a jó eredményeket elsősorban a gazdálkodás nagyarányú gépesítésével, s a korszerű termelési eljárások alkalmazásával érték el.

meghonosították például a bőven termő, intenzív buzafajtákat, a növényvédelemben széleskörűen alkalmazzák a vegyszeres gyomirtást. a több mint ezer hektár szántóterületet táblásították, s fokozatosan megteremtették az állatállomány fejlesztéséhez szükséges takarmányalapot.

a rövid tájékoztató után a lengyel vendégek számos kérdést intéztek a termelőszövetkezet szakembereihez. wladyslaw gomulka például az iránt érdeklődött, milyen mértékben veszik igénybe a gépek segítségét a gazdálkodásban.

/folyt.köv./

15.50/a

16.15 ✓

- 23 -

MA

bb 48. /a Lengyel párt-... 1. folyt./- szb

válaszként nagy istván tsz-elnök elmondotta, hogy több mint 20, különböző típusu erőgéjük van a hozzá szükséges munkagépekkel, s a továbbiakban is igen nagy gondot fordítanak a gépesítésre. megkezdték már, s hamarosan teljes mértékben áttérnek például a kukoridca gépi betakarítására. a termelőszövetkezet traktorosai kiválóan dolgoznak, átlagban 1 200 - 1 300 normálholdnak megfelelő teljesítményt érnek el.

megkérdezték a vendégek azt is, hány munkaegységet ér el egy-egy termelőszövetkezeti tag, s mennyit fizet a gazdaság egy-egy munkaegység után. molnár lajos tsz-főkönyvelő elmondta, hogy a termelőszövetkezet dolgozói általában 300-350 munkaegységet érnek el évente, s egy-egy munkaegység értéke 41 forint. ennek negyven százalékát terményben, hatvan százalékát pedig havonta készpénzben kapják a tagok. igen ösztönző módszernek bizonyult egyes fontosabb munkák premizálása, például a kukorica- és a cukorrépa-termesztésben.

a tájékoztatók után nagy istván termelőszövetkezeti elnök a tagság nevében ajándékokat - a gazdaság főbb terményeinek gyűjteményét tartalmazó diszes kazettát - nyújtott át a lengyel vendégeknek. a kedves megemlékezés viszonzásaképpen wladyslaw gomulka emléksorokat írt a tsz vendégkönyvébe.

a lengyel párt- és kormányküldöttség ezután a helyi vezetők kalauzolása mellett megtekintette a termelőszövetkezet gazdaságát. első utjuk a tehenészetbe vezetett. az egyik korszerű istállóban nagy érdeklődéssel szemlélték a vendégek az etetést, amelyet ötletes módon, villamostargonca segítségével végeznek. így a 240 szarvasmarha etetése mindössze tíz percig tart. wladyslaw gomulka megkérdezte, hogy vajon a fejés is gépi uton történik? nagy istván tsz-elnök tájékoztatása szerint ezt a módszert még nem alkalmazzák, de a jövő évben mindenképpen bevezetik. erre annál inkább szükség lesz, mivel jelenlegi szarvasmarha-állományukat, s természetesen teheneik számát is jelentősen növelni akarják.

a sertésállomány megtekintése során is számos kérdésre kellett válaszolniuk a tsz vezetőinek. többi között elmondották, hogy az állomány meghaladja a kétezer darabot, s jó eredményeket értek el a hizlalással.

/folyt.köv./

15.55/a

16.15 ✓

- 24 -

MA

bb 47. építési műszaki tájékoztatási ankét szegeden

vid te-lm ki

1963. november 21.

az építőipari főigazgatóság és az építésügyi dokumentációs iroda a csongrád megyei építőipari vállalatokkal műszaki tájékoztatási ankétot rendezett csütörtökön szegeden a dél-magyarországi áramszolgáltató vállalat művelődési termében. a tanácskozáson csaknem kétszáz tervező, illetve építőipari mérnök és más szakember vett részt. szacsy jánosnak az é.m. ut- és vasutépítési igazgatósága vezetőjének, majd németh bélának, az építésügyi minisztérium dokumentációs irodája igazgatójának előadása alapján megvitatták az építési műszaki tájékoztatás kérdéseit, feladatait. /mti/

--

bb 49. értékelték az új paradicsomfajtákat

vid j-lm ká

1963. november 21.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézetben csütörtökön értékelték az újonnan kinemesített paradicsomfajtákat. a tanácskozáson a konzervipari szakemberek, a termeltető vállalatok képviselői és az intézet nemesítői vettek részt.

a paradicsomtermesztés ezévi eredményeiről dr. mészöly gyula, a kutató intézet kossuth-díjas igazgatója elmondotta, hogy az idén 1375 „anyaparcellán”, 70 000 hibridnövény képességét vizsgálták 23 féle szempontból. összehasonlításként 174 külföldi fajtát termesztettek. az újonnan nemesített paradicsomfajták közül a legnagyobb figyelmet a zöldtalp-mentes és a gépi szedésre alkalmas hibridek érdemelnek. ezek minőség tekintetében felülmúlják a hasonló amerikai fajtákat. jövőre még nagyobb ütemben látnak hozzá a nemesítéshez. 1964-ben helyezik üzembe a paradicsom betakarító kombájt, az intézet tenyészkertjében pedig újabb 80 000 hibridet vizsgáztatnak. /mti/

--

bb 50. budapestre érkezett miloslav stehlik csehszlovák drámaíró

i bi/gg-lm ök

1963. november 21.

miloslav stehlik csehszlovák drámaíró csütörtökön budapestre érkezett. résztvesz a magyar írók szövetségében a szocialista drámairodalom kérdéseiről november 28-án kezdődő kétnapos nemzetközi konferencián. a tanácskozáson a következő napokban bulgáriából, jugoszláviából, a német demokratikus köztársaságból és a szovjetunióból érkeznek irókküldöttségek. a konferencia bevezető előadását mesterházi lajos tartja „a szocialista drámairodalom időszzerű kérdései”, címmel. /mti/

--

16.10/a

- 25 -

MA

bb 51. megkezdtek a termelést a komlói zobák-akna első fej-
tésében

vid te szb ki

1963. november 21.

tíz évi munka és hétszázmillió forint értékű beruházás után ezen a héten megkezdtek a termelést a mecseki szénmedence büszkesége, az eger méter mélyre tervezett zobák-akna első fej-
tésében. az új bánya legfiatalabb termelőhelye több mint hatszáz mé-
ter mélyen van a föld színe alatt. a mecseki szénvidék legmele-
gebb üzemének ígérkező aknában világviszonylatban is páratlan
szellőztető berendezéssel gondoskodnak megfelelő hőmérsékletről.
a bánya különleges viszonyaira szerkesztett óriásventillátor se-
gítségével az egyébként 30-40 fokos hőmérsékletet 24-26 fokra csök-
kentik. ezzel a berendezéssel összesen negyven kilométer hosszú
vágatot szellőztetnek.

zobákon egyébként a bányaművelés legkorszerűbb feltételeit
teremtik meg, amelyek egyaránt szolgálják a gazdaságos termelést,
a bányászok biztonságát, fizikai erejük kímélését. a lefejtett
szén kilométereken kigyózó szállítószalagon jut a töltőbunker-
be. az automata vezérlésű, hidraulikus csillatoló szerkezet sok
fáradtságtól kíméli meg a földalatti munkásokat. jó ütemben dol-
goznak a koncentrációhoz tartozó következő fejtések előkészíté-
sén is.

a zobáki üzem dolgozóinak most az a feladata, hogy 1964. ja-
nuár 1-ig 47 vagonra gyarapítsák a napi széntermelést, a jövő év
végéig pedig ennek háromszorosát, napi 150 vagonos teljesítményt
érjenek el.

a zobáki akna első fejtésének üzembehelyezésével 65 millió
tonna szénvagyont kibányászása kezdődött el. /mti/

..-

bb 52. életmentő uttörő hajósokat tüntettek ki balatonalmá-
diban

vid hmé szb fm

1963. november 21.

a balatonalmádi állami nevelőotthon 140 tagu vízi uttörő csa-
pata a nyáron három balatoni mahart-hajón teljesített szolgálá-
tot. a nyári csucsforgalomban segítettek a hivatásos matrózok
munkáját. különösen helytálltak a június 27-i nagy viharban, ami-
kor az óránként 73 kilométeres sebességű szél egy vitorlást és
egy csónakot sodort el a partmenti vizekről. az elszabadult vízi-
járműveket, illetve utasaikat a szigligeti motoroshajó személyze-
te mentette ki, s a mentésben derekasan kivették részüket a
szolgálatot teljesítő vízi uttörők is.

az életmentő uttörő hajósoknak csütörtökön németh jános, a
veszprém megyei uttörő egység titkára ünnepélyes csapatgyűlésen
nyújtotta át a „kiváló teljesítés” kitüntetését. az ünnepségen részt
vett dr. bélay józsef, a mahart vezérigazgatója is. /mti/

..-
- 26 -

16.20/a

18 -

bb 53. a gázszolgáltatás továbbfejlesztéséről határozott az
egeri városi tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 21.

eger város tanácsának végrehajtó bizottsága csütörtöki
ülésén a városi gázszolgáltatással kapcsolatos 1964-65 évi
beruházási program előkészítéséről tárgyalt. elmondották, hogy
a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat eger-demjéni telepéről
jelenleg naponta a város céljaira körülbelül 4000-6000 köbmé-
ter gázt biztosíthatnak. egerben eddig 248 lakást kapcsoltak be
a gázellátásba, 379 lakásra pedig az év végéig kerül sor. a lakó-
házakban és az üzemekben előnyösnek és gazdaságosnak bizonyult
a gáz hasznosítása. ezért a város vezetői elhatározták, hogy az
1964-65-ös évben 15 millió forintos beruházással fejlesztik
egerben a gázszolgáltatást. a város több pontján nyomássza-
bályozót létesítenek, a hajdu negyen pedig megépül a gázfogadó
állomás. két év múlva előreláthatólag mintegy 10 000 köbméterre
növelik majd a napi gázfelhasználást. /mti/

..-

bb 54. új formában, új tartalommal jelenik meg a könyv című
folyóirat

i bi/gg-Lm fm

1963. november 21.

a könyv című havi folyóirat novemberi száma - a hónap
utolsó napjaiban - új formában, új tartalommal jelenik meg. a
folyóiratot három évvel ezelőtt elsősorban a könyvszakma dol-
gozói, könyvkiadók, könyvterjesztők számára indították, a jövő-
ben azonban a széles olvasóközönség számára készül. a régi
nagyalaku forma helyett ezután a szokásos folyóirat-nagyságban
32 oldalon lát napvilágot. bőven közöl recenziókat, ismerteti a
magyar könyvtermést, foglalkozik az irodalommal, a művészetek,
a tudománynak és a technikának a könyvkiadásban tükröződő
eredményeivel. interjúkban, irodalmi arcképekben mutatja be a
legnevesebb hazai és külföldi írókat, tudósokat, művészeket. fog-
lalkozik a könyvtörténet, a nyomdászat, a könyvművészet és a
bibliofília kérdéseivel. tájékoztat a külföldi irodalom és a
könyvkiadás érdekes eseményeiről. az írásokat számos illusztrá-
ció és fénykép egészíti ki.

a novemberi első szám a többi között kassák lajos, pátzay
pál, trencsényi-waldapfel imre rövid írásait közli vallomás a
könyvről címmel. dr. marx györgy a fantasztikus regények kérdé-
sével foglalkozik cikkében. szerdahelyi istván hősök vagy ki-
sértetek című bevezető cikke vitát indít az életrajzi regények
problematikájáról. szabó magda a nyugati sajtóban műveiről meg-
jelent kritikákra válaszol. a lap irodalmi paródiákat is közöl.
az első számban bárány tamás paródiáját passuth lászlóról. /mti/

16.25/a

18 -

- 27 -

MA

bb 56. kádár jános elvtárs beszéde a csütörtök esti fogadáson

szb -cz

1963. november 21.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kádár jános elvtársnak a csütörtök esti lengyel fogadáson elmondandó pohárköszöntőjét. változások lehetségesek, az anyag csak jelzésre használható fel. keretet később adunk.

x x x

kedves gomulka elvtárs!
kedves cyrankiewicz elvtárs!
kedves lengyel barátaink!

- mindenekeelőtt honfitársaim s a magam nevében hálásan megköszönöm azt a szívélyes barátságot, amellyel ma este itt bennünket fogadtak; köszönöm azt a magas értékelést, amellyel gomulka elvtárs tapasztalataikról és testvéri viszonyunkról szólott.

- a lengyel párt- és kormányküldöttség tagjai a program különböző eseményei során ismételten találkoztak e napokban magyar munkásokkal, parasztokkal, értelmiségiekkel, fővárosi és vidéki emberekkel. személyesen tapasztalhatták népiünk alkotó, szocialista munkájának lendületét, éppen úgy, mint a történelmi és mégis élő, új, szocialista tartalommal áthatott, internacionalista szellemű magyar-lengyel barátságot.

- szinte napról-napra, óráról-óra érezhető, hogy jelenlegi találkozásaink, s tárgyalásaink hogyan erősítik, építik tovább ezt a barátságot. pártunk központi bizottsága és kormányunk szent kötelességének tartja, hogy a magyar-lengyel barátságot, internacionalista együttműködésünket szüntelenül tovább építse, erősítse, valóban megbonthatatlaná tegye. biztosíthatom önöket, kedves gomulka elvtárs, hogy pártunknak és kormányunknak ez a törekvése megfelel a magyar dolgozók, az egész magyar nép legbensőbb óhajának, akaratának.

- a kölcsönös és közvetlen tapasztalatok alapján mondhatjuk, hogy a szocializmust építő két nép, a magyar és a lengyel társadalom minden rétege világosan felismerte, hogy együttműködésünk bővítése, távlati terveink összehangolása a legfontosabb kérdések mielőbbi és hatékony megoldására, erősíti országainkat, előmozdítja valamennyi szocialista ország gyümölcsöző, internacionalista együttműködését.

/folyt.köv./

16.57/a

18

- 28 -

MA

bb 56. /kádár jános... 1. folyt./- szb

- magasztos szocialista céljaink megvalósításához nincs szükségünk náborura, ellenkezőleg az imperialista erők fékentartására, a béke megőrzésére van szükség. meggyőződésünk, hogy nemzeti erőink mozgósításával, a szocialista országok nemzetközi összefogásával minden téren, hogy a gazdasági élet fejlesztése terén is legyőzzük a kapitalizmust a népek javára és boldogulására. e munkánkban erős támaszunk, a harcban erős fegyverünk a magyar-lengyel barátságot.

- emelem poharam gomulka és cyrankiewicz elvtársak, kedves lengyel barátaink egészségére, a lengyel és a magyar nép eredményes munkájára, barátságára, boldogulására. /mti/

-. -

bb. 55. dr. rostás istván főtitkár nyilatkozata a magyar vörös-kereszt delegációjának romániai útjáról

i/tf/a/fm

1963. november 21.

dr. rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára tájékoztatta az mti munkatársát a romániából most hazaérkezett egészségügyi delegáció tapasztalatairól.

- a magyar vöröskereszt a jövő év elején megrendezendő második országos konferenciájára készül, - mondotta, - s az előkészületek során többek között bővíti nemzetközi kapcsolatait és tapasztalatait. ez volt a célja a romániai látogatásnak is.

- a román népköztársaságban az egészségügyi szakszolgáltatás munkáját jól kiegészítő vöröskereszt-nálózat működik. szervezetiben több mint 2,800.000 felnőtt társadalmi aktivista tevékenykedik, ezenkívül az ifjúsági csoportokban csaknem kétmillió fiatal dolgozik. az iskolások 9 éves körükben kapcsolódhatnak be ebbe a munkába.

- a szervezet felvilágosító munkájának eredményeként mindennél, amerre jártunk - többek között bukarestben, besztarcán, galatiban, constantában és brailában - tapasztaltuk, hogy a lakosság nagy gondot fordít a tisztaságra. a falvakban hófehérre meszelt parasztházakat, rendbentartott udvarokat láttunk. a városi modern lakóházak lakásaiból központi csőrendszeren távolították el a hulladékot, s azt a pincékben erre a célra épített káznokban rögtön elégetik. - országszerte sokan olvassák a bukaresti egészségügyi - higiéniai kutató intézet tudományos tájékoztatóit, a különféle egészségügyi ismeretterjesztő füzeteket.

a közelmúltban a szovjetunióban, az ndk-ban, bulgáriában, csehszlovákiában és most romániában járt küldöttségek tapasztalatait felhasználva kívánjuk megoldani a magyar vöröskereszt jelenlegi legfontosabb feladatait: az egészségügyi felvilágosítás fokozottabb kiterjesztését, az önkéntes véradó mozgalom továbbfejlesztését, a tisztasági mozgalom szélesítését, valamint az ifjúsági vöröskereszt-csoportok jobb megszervezését, - mondotta dr. rostás istván főtitkár. /mti/

17.04/a

18

- 29 -

MA

bb 57. száznegyven új mű, sokszáz régebbi könyvsiker várja az olvasókat a téli könyvvásáron

i bi/tr szb fm

1963. november 21.

Könyvkiadásunk az idén is jól felkészült a téli könyvvásárra. Szeptembertől december elejéig mintegy 140 új mű látott, illetve lát napvilágot, de ezenkívül többszáz régebbi könyvsiker is helyet kap majd az árusító asztalokon. Az állami könyvterjesztő vállalat a múzeum körút 35 szám alatti könyvesboltban kiállításai egybekötött nagyszabású könyvvásárt rendez. A listt ferenc téren levő könyvklubban december 10-én kéthetes kiállításon mutatják be az újdonságokat. Vidéken is több helyen nyílik könyvesboltban kívül rendezett kiállítás.

Az olvasók figyelmét két külön kiadvány hívja fel az újdonságokra. Az egyik a tájékoztató című könyvismertető folyóirat szokásos karácsonyi melléklete, a másik a könyvkiadók és terjesztők tájékoztató központja szerkesztésében „ajándékkönyvek - téli könyvvásár 1963.” címmel megjelenő illusztrált katalógus. Ez utóbbi több mint 600 könyvről közöl ismertetést.

December 8-án délelőtt rendezik meg a könyvklubban a 17. könyvsorsjáték húzását.

Az újonnan megjelenő könyvek között nagy számban szerepelnek a régebbi és a mai magyar szépirodalom alkotásai. A szépirodalmi könyvkiadó gondozza radnóti miklós összes verseit, a magyar helikon könyvkiadónál lát napvilágot szabó lőrinc: a huszonhatodik év című szonett-gyűjteménye. A magvető könyvkiadónál jelenik meg tamási áron: hétszínű virág című elbeszéléskötete, tersánszky józsi Jenő: reköttes és kassák lajos: az ut vége című regénye.

A külföldi klasszikusok közül megjelenik dosztojevszkij: a játékos című elbeszélésgyűjteménye és victor hugo: a párisi notredame című regénye. Shelley versei a magyar helikon, villon versei az európa könyvkiadó gondozásában kerülnek az olvasókhoz.

A mai külföldi szépirodalmi művek közül nagy figyelemre tarthat számot csingiz ajtmatov szovjet író: életveszélyben címmel megjelenő kötete, mely a szerző több kisregényét köti csokorba, silitoe angol író: kulcs az ajtóhoz című regénye és a századunk osztrák lírája című kötet.

Bőven kaphatók lesznek a géli könyvvásáron ifjúsági és gyermekkönyvek, képzőművészeti munkák és zenei tanulmányok is. A tudományos és ismeretterjesztő művek között kiemelkedő helyet foglal el albert soboul francia marxista szerzőnek a francia forradalom rövid története című tanulmánya, mely a kossuth könyvkiadónál jelenik meg. Érdekes újdonság az akadémiai kiadó gondozásában megjelenő fotólexikon. /mti/

- 30 -

17.10/a

18

bb 58. a holt-tiszába borult és meghalt egy csongrádi traktoros

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 21.

Dáni József csongrádi traktoros, a helybeli tiszai termelőszövetkezet dolgozója a késő éjszakai órákban csongrád és szolnok megye határán az egyik holt-tiszai átjárón szabálytalanul haladt át traktorával. A gép a parton megcsuszva a holt-tiszába zuhant, maga alá temette vezetőjét, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy dáni József halálát erős ittassága okozta. /mti/

--

bb 59. kiosztották a 11. országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat díjait

t ool/tm-Lm fm

1963. november 21.

Csütörtökön a hazafias népfront klubjában dr. ortutay gyula akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára ünnepélyesen átadta a jutalmakat a néprajzi múzeum, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézete és a megyei tanácsok által meghirdetett 11. országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat első és második díjat nyert 26 résztvevőjének.

Dr. ortutay gyula elmondotta, hogy a 11. országos pályázat számszerűleg minden eddigénél gazdagabb termést hozott. A pályázatnak a múlt tanév végén elbírált ifjúsági tagozatát is számítva, kerekén 400 pályamunka érkezett be az idén. Az ifjúsági pályamunkák száma 170, a felnőtteké pedig 230. A 400 pályamunka több mint 15 000 lapnyi néprajzi leírást és különféle illusztrációt tartalmaz. Ezzel együtt a néprajzi múzeum etnológiai adattárában most már 90 000 lap dicséri az utóbbi 11 esztendő önkéntes gyűjtőinek munkáját.

A pályázat nagydíját barsi ernő, a győri tanítóképző intézet zenetanára nyerte el „a zene egy sályi pásztor életében,” és „gárdonyi géza sályi iskolája,” című munkáival. A 11 elsődíjas között volt a 80 éves nagy círok lászló nyugalmazott kiskunhalasi anyakönyvvezető, aki 14 éves kora óta vesz részt a gyűjtőmunkában és jelenleg is a kiskunhalasi múzeum munkatársa.

Miklósvári sándor a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának helyettes vezetője a gyűjtésben közreműködő 12 pedagógusnak nyújtotta át a művelődésügyi miniszter elismerő oklevelét. /mti/

--

17.30/a

18.25 ✓

- 31 -

ML

bb 60. szovjet színházi szakemberek budapesten

k áe/lk szb fm

1963. november 21.

csütörtökön szovjet színházi szakemberek delegációja érkezett budapestre. a delegáció vezetője n.k. szapetov, az oszszszk színházi egyesületének alelnöke, tagjai: a.h. hodzsajev, a szovjetunió kiváló művésze, az üzbég szszk legfelsőbb tanácsának tagja, az üzbég színházi egyesület elnöke és a.l. sapp, az oszszk kiváló művésze, a moszkvai moszszovjet színház rendezője, a küldöttség tagjai két hétig tanulmányozzák a magyar színházak életét. /mti/

--

bb 61. dobi istván üdvözlő távirata libanon köztársasági elnökéhez

lk szb sr

1963. november 21.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte fuad sehabot, a libanoni köztársaság elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

--

bb 62. „világpolitika görbe tükörben,, - kiállítás a szabó ervin könyvtárban

k áe/tm szb fm

1963. november 21.

a fővárosi szabó ervin könyvtár központi épületében csütörtökön „világpolitika görbe tükörben,, címmel kiállítás nyílt. az érdekes anyagot az európai és tengerentúli országok sajtójában megjelent legjobb karikaturákból állították össze, amelyek szatirikusan ábrázolják az utóbbi évek nemzetközi eseményeit. a tárlók és a tablók csaknem száz karikatúrát mutatnak be. a kiállítást december 31-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

17.32/a

18.25

- 32 -

PK

bb 63. haematológiai napok pécsen - nyolcvan külföldi vendég vesz részt a háromnapos kongresszuson

vid fm/tné szb fm

1963. november 21.

csütörtökön a pécsi orvostudományi egyetem aulájában ünnepélyesen megnyitották a 2. magyar haematológiai napokat, a háromnapos kongresszuson 250 kutató vesz részt. közülük nyolcvan külföldről érkeztek. képviselteti magát az ndk, Lengyelország, bulgária, csehszlovákia, románia, a nyugati államok közül angliá, belgium, nyugat-németország, olaszország és svájc kutatói vesznek részt a tudományos tanácskozáson.

dr. barta imre professzor, a pécsi orvostudományi egyetem 1. számú belklinikájának igazgatója, a magyar haematológiai társaság elnöke megnyitó beszédében ismertette a haematológia - a vérképző szervek megbetegedéseivel foglalkozó tudomány - mai helyzetét, új felfedezéseit.

a három nap alatt 120 előadás hangzik el, amelyből negyvenet külföldi kutatók tartanak. megtárgyalják többek között a vérképzőszervek daganatos megbetegedéseit, a legújabb kémiai gyógyszerekkel végzett kezelési eljárások tapasztalatait. foglalkoznak továbbá a vérfehérjék, a vértömlesztés, a véralvadás problémáival. /mti/

--

bb 64. a nemzetiségi fiatalok helyzetéről tanácskoztak szombathelyen

vid fm/tné szb fm

1963. november 21.

csütörtökön szombathelyen együttes ülést tartott a hazafias népfront megyei elnöksége és a kisz vas megyei végrehajtó bizottsága. a résztvevők megvitatták a nemzetiségi községek ifjúságának helyzetét.

elhatározták, hogy a jövőben nagyobb anyagi támogatást nyújtanak a nemzetiségi községek ifjúsági klubjainak. segítik az e falvakból pedagógusnak készülő fiatalokat, a nemzetiségi vidékek nagy szülőtteinek életéről, munkásságáról vándorkiállításokat rendeznek. /mti/

--

17.50/a

18.40

- 33 -

PK

bb 65. a rendőrség közleménye

k tné szb szr

1963. november 21.

a belügyminisztérium pest megyei rendőrfőkapitányság váci városi és járási rendőrkapitánysága, kéri azt a tehergépjármű gépkocsivezetőjét, aki 1963. október 13-án 21-22 óra közötti időben dunakeszi és alsógöd község közötti 2. számú főútvonalon gépkocsijára felvett egy fiatal 16 éves, felduitt állapotban levő leányt és alsógöd községig szállította, mielőbb jelentkezék a váci városi és járási rendőrkapitányság bűnügyi alosztályán. /mti/

-. -

bb 66. a vámórség országos parancsnokának sajtótájékoztatója

i sl/lk szb vg

1963. november 21.

szemelka ernő, a vámórség országos parancsnoka csütörtökön a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a vámórség munkájáról. elmondotta, hogy az utóbbi években sokszorosára nőtt határainkon az utasforgalom, 1954-ben 98 ezren, tavaly pedig már egymillió 228 ezren jöttek át külföldről az országhatáron. a gépkocsiforgalom két és félszeresére emelkedett, mindez szükségessé tette a vámkezelés módszerainek egyszerűsítését, gyorsítását. bevezették az úgynevezett menet közbeni vámvizsgálatot, ami azt jelenti, hogy a vonat a határokon rövidebb ideig áll, a vámórség részben menet közben a vonaton végzi el munkáját.

a vámórség országos parancsnoka beszélt arról, hogy az érvényben levő vámintézkedések igen kedvezően éreztetik hatásukat. ennek tulajdonítható, hogy a vámbüntettek, s még inkább a vám szabálysértések száma a forgalom hatalmas mérvű növekedése ellenére lényegesen csökkent. a vámórség gondot fordít a kereskedelmi forgalomra is, még arra is ügyelnek, hogy a magyar áruk csomagolása megfelel-e az áru jellegének. /mti/

-. -

18.00/a

18.40 ✓

- 34 -

MR

bb 67. kádár jános elvtárs fogadta a szovjetunió kommunista pártja küldöttségét

gg-lm -cz

1963. november 21.

csütörtökön kádár jános elvtárs, az mszmp központi bizottságának első titkára fogadta a hazánkban tartózkodó szkp pártmunkás küldöttségét, mely v.p. mzsavanadze, az szkp központi bizottsága elnöksége póttagjának, a gruz kommunista párt központi bizottsága első titkárának vezetésével, a pártszervezeteknek a termeléssel kapcsolatos munkáját tanulmányozta és szívélyes beszélgetést folytatott vele. ezt követően kádár jános ebédet adott a küldöttség tiszteletére.

a beszélgetésen és az ebéden részt vettek v.p. mzsavanadze elvtárssal az élen a szovjet küldöttség tagjai: n.a. voronovszkij, az szkp kb-nak orosz föderációval foglalkozó ipari pártszervezetek osztályának vezetője, p.b. kacuba, az irkutszki területi ipari pártbizottság első titkára, a.p. bocskarjov az szkp kb póttagja, a szaratovi területi mezőgazdasági pártbizottság első titkára, v.sz. kucevol, a lvovi területi ipari pártbizottság első titkára, sz.k. grigorjev, az szkp kb gépipari osztályának helyettes vezetője, v.i. poszelennikova, a moszkvai területi ipari pártbizottság könnyű- és élelmiszeripari osztályának vezetője, v.a. krjucskov, az szkp kb alosztályvezetője.

magyar részről a beszélgetésen és az ebéden részt vettek nemes dezső, nyers rezső, németh károly, a központi bizottság titkárai, sándor józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője, hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője.

jelen volt g.a. gyenyiszov, a magyarországi szovjet nagykövet. /mti/

-. -

bb 68. 16 tantermes gimnáziumot avattak várpalotán

vid tm-lm fm

1963. november 21.

várpalotán csütörtökön ünnepélyesen felavatták a több mint tízmillió forintos költséggel létesített új gimnáziumot, a thury györgyről elnevezett 16 tantermes gimnáziumban három politechnikai műhelyt és tornatermet is berendeztek. /mti/

-. -

18.05/a

19.00 ✓

- 35 -

MR

bb 72. kállai gyula beszéde a székesfehérvári könnyűfémmeiben tartott gyűlésen

vt/bi/tr szb -cz

1963. november 21.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kállai gyula elvtárs beszédének teljes szövegét, a beszédben jelentős változások, rövidítések lehetnek. keretet és feloldást később adunk.

x x x

kedves gomulka elvtárs!
kedves cyrankiewicz elvtárs!
kedves vendégeink!
kedves fehérvári dolgozók!
kedves elvtársak!

- pártunk központi bizottsága, a magyar forradalmi munkáspártuszt kormány nevében szívből köszöntöm ezen a munkásgyűlésen szeretett vendégeinket, wladyslaw gomulka elvtársat, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkárát, józsef cyrankiewicz elvtársat, a lengyel népköztársaság minisztertanácsának elnökét, a hazánkban tartózkodó lengyel párt- és kormányküldöttség vezetőit. üdvözlöm a küldöttség minden egyes tagját és üdvözlöm önöket, nagygyűlésünk résztvevőit.

Összintén örülünk, hogy pártunk központi bizottságának, népköztársaságunk kormányának, egész magyar népünknek kedves vendégeivel, a lengyel párt- és kormányküldöttség tagjaival együtt megtekinthettük szocialista iparunk egyik fiatal üzemét, a székesfehérvári könnyűfémmevet. ez az üzem lelkes, munkaszerető gárdájával ékes viszonyítéka hazánk egészséges, töretlen fejlődésének, népünk előrehaladásának a szocializmus teljes felépítése útján.

mindannyiunk számára nagy öröm, hogy ezen a munkásgyűlésen olyan nép képviselőit üdvözölhetjük, amellyel hagyományos, történelmi barátság fűz össze bennünket. népeink történelmében sok azonos vonás volt. a lengyel pánok és a magyar földesurak egyként elnyomták a népet; a lengyel és a magyar tőkésök egyformán zsákmányolták ki a munkást, mindkét nép nemzeti függetlenségét a német hódító törekvések fenyegették. ebből adódik, hogy a történelem során gyakran küzdöttek vállt vállhoz vetve lengyelek a magyar, magyarok a lengyel nép szabadságharcaiban.

/folyt.köv./

18.10/a

19.00

- 36 -

PKL

bb 72. /kállai gyula... 1. folyt./- szb

de tudnunk kell azt is, hogy népeink kapcsolatai akkor váltak igazán szorosra, együttműködésünk akkor lett igazán bensőséges és vált a legszélesebb tömegeket megmozgató összefogássá, amikor mindkét országban győzött a szocialista forradalom. szocialista társadalmi rendünk azonossága: ez az az a köszikla, amelyen hagyományos barátságunk ma nyugszik, amely testvérekké emel bennünket.

a testvéri lengyel nép követői nem először járnak a szocialista magyarországon. 1958-ban gomulka és cyrankiewicz elvtárs vezetésével járt már nálunk lengyel párt- és kormányküldöttség. most alkalmuk van arra, hogy megismerjék azt a fejlődést, amely 1958 óta hazánkban bekövetkezett. örülünk, hogy megmutathattuk barátainknak és testvéreinknek népünk keze munkájának eredményeit. szívesen fogadjuk észrevételeiket is, mert azt tartjuk, hogy a baráti kritika közös ügyünket mozditja elő.

külön örömszámunkra, hogy közöttünk simmiféle nézeteltérés nincs sem kis, sem nagy kérdésben. együtt, egységfrontban küzdünk a szocializmus győzelméért, a béke védelméért és az emberi haladás előmozdításáért.

pártjaink, kormányaink azonos módon itélik meg korunk fő kérdéseit. köztudott, hogy a lengyel és a magyar nép együtt, vállvetve harcol a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett éléséért. a lengyel és a magyar nép egyaránt sokat szenvedett az elmúlt világháboruktól. elegendő okunk van arra, hogy egyként kiáltsuk: soha többé háborút! azért dolgozunk nap mint nap, azért gyarapítjuk szocialista rendünket, hogy a mainál is nagyobb erőnk legyen e nagyszerű jelszó megvalósításához.

egyértünk abban is, hogy népeinknek erejüket, lelkesedésüket és munkaszeretetüket most a belső építőmunkára, a szocialista népgazdaság erősítésére, fejlesztésére kell fordítaniok. minél nagyobb sikereket érünk el a szocialista építésben, annál nagyobb erővel képviselhetjük igaz és nemes céljainkat a nemzetközi küzdőtéren, annál eredményesebben harcolhatunk azért, hogy további előrehaladást érjünk el a vitás nemzetközi kérdések békés megoldásában. minél erősebbek vagyunk, harcunk annál eredményesebb. szívós munkánk a szocializmus teljes felépítéséért nemcsak a magunk javát, de az emberiség haladását is szolgálja.

egyek vagyunk lengyel testvéreinkkel abban, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom egységét óvni, erősíteni kell. ha van párt és nép, amely elmondhatja magáról, hogy a saját bőrén tapasztalta a különbséget az alkotó, forradalmi marxizmus, s annak mindenfajta, jobb- és baloldali eltorzítása között, akkor a mi pártjaink és népeink ilyenek.

/folyt.köv./

18.17/a

19.00 -

- 37 -

PKL

bb 72. /kállai gyula... 2. folyt./- szb

mi az alkotó, forradalmi marxizmus-leninizmus hívei vagyunk. politikánk összhangban van a szovjetunió kommunista pártja történelmi jelentőségű 20. kongresszusának, a kommunista és munkáspártok 1957-es és 1960-as moszkvai értekezletének határozataival. saját korábbi kudarcaink és jelenlegi eredményeink bizonyítják, hogy csakis a nemzetközi kommunista mozgalomnak a moszkvai nyilatkozatokban lefektetett politikai irányvonala vezethet a béke és a szocializmus győzelmére földünkön. mi a jövőben is kipróbált és helyes politika alapján dolgozunk.

a lengyel párt- és kormányküldöttség magyarországi látogatása alkalmat ad arra, hogy elvtársi, baráti beszélgetések és tárgyalások során méginkább elmélyítsük együttműködésünket mind a nemzetközi problémák megoldásáért folytatott közös küzdelemben, mind pedig a szocializmus építésében országainkban. a két ország szocialista fejlődése már elvezetett oda, hogy megvannak a lehetőségek a munkamegosztásra az ipari és mezőgazdasági termelés területén is. ez elősegíti a gazdaságosabb, olcsóbb és korszerűbb munkát, gyorsítja az előrehaladást. együttműködésünk ilyen elmélyítése összhangban van a szocialista országok között kibontakozó szocialista nemzetközi munkamegosztással és nemcsak a lengyel és magyar nép javát, hanem az egész szocialista közösség érdekét szolgálja.

a sajtóból nyomon kísérhették tárgyalásainkat, amelyeket még nem fejeztünk be. ezért erről most nem akarok beszámolni. annyit azonban elmondhatok, hogy megbeszéléseink eddigi eredményeivel nagyon elégedettek vagyunk, s meggyőződésem, hogy a tárgyalások befejeztével elégedettségünk és örömünk a jól végzett munka nyomán még nagyobb lesz. ezek a tárgyalások népeink javát, együttműködésünk elmélyítését szolgálják.

meg vagyunk róla győződve, hogy a gomulka és dyrankiewicz elvtársak vezette lengyel párt- és kormányküldöttség látogatása hazánkban méginkább megerősíti és magasabb szintre emeli népeink hagyományos barátságát és testvériségét.

éljen a lengyel és a magyar nép megbonthatatlan barátsága!

éljen a szocializmust építő népek testvéri közössége!
/mti/

--

18.25/a

19.20 ✓

- 38 -

PKJ

bb 69. Leningrádi kibernetikus előadásai a szegedi egyetemen

vid fm/tné szb fm

1963. november 21.

ny.d. andrejev, a leningrádi egyetem professzora, a gépi fordítás világhírű kutatója a szegedi józsef attila tudományegyetem vendégeként néhány napot hazánkban tölt. csütörtökön a bölcsész-tudományi karon előadást tartott „a matematikai nyelvészet alapvető módszerei,, címmel.

a szovjet kibernetikus pénteken a természettudományi kar bolyai intézetében „a gépi fordítás mint tudományos műszaki feladat,, címmel számol be a szovjet egyetemen folytatott tudományos kísérletekről. /mti/

--

bb 70. stockholmi kulturális küldöttség érkezett budapestre

t di/gk szb sr

1963. november 21.

a fővárosi tanács meghívására csütörtökön délután gunnar danlgren tanácsos vezetésével stockholmi kulturális küldöttség érkezett budapestre. a vendégeket gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői fogadták. ott volt c.c. kjellberg, a budapesti svéd követség ideiglenes ügyvivője. a küldöttség tíz napot tölt hazánkban. /mti/

--

bb 71. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid fm/tné szb fm

1963. november 21.

csütörtökön szombathelyen, a kiszöv székházban kiállítás nyílt a város szövetkezeti kisiparosainak képzőművészeti alkotásaiból. a rudnay gyuláról elnevezett képzőművészeti körnek két és fél éves működése alatt ez a második kiállítása, amelyen 80 festményt, illetve grafikát mutat be a kör 15 tagja. /mti/

--

18.30/a

19.45 ✓

- 39 -

PKJ

bb 73. magyar- finn barátsági gyűlés debrecenben

i vid/fm-lm fm

1963. november 21.

debrecenben csütörtökön a biogal gyógyszergyár művelődési termében magyar- finn barátsági gyűlést rendeztek, amelyen a finn népi demokratikus unió hazánkban tartózkodó küldöttsége is résztvett. dr. kövesi magda, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem docense előadást tartott a magyar- finn baráti kapcsolatokról, majd felszólalt aarne hulkkonen, a finn népi demokratikus unió titkárságának tagja, a finn delegáció vezetője.
/mti/

....

bb 74. egy kisgyermek-tűzhalála vásárosdombón

vid fm/tné-lm fm

1963. november 21.

vásárosdombón november 20-án tűz ütött ki scheffer józsef házában fészerében. a tűzoltók a lakosság segítségével eloltották a tüzet, de utána kiderült, hogy a tüzesetnek halálos áldozata is van. scheffer miklós négyéves kisfiú. a vizsgálat megállapította, hogy a szülők a kisfiút és 5 éves zsuzsa nevű testvérét a nagyapjuk őrzetére bízva hagyták otthon. közben a nagyapa is eltávozott a házból. a kis miklós a konyhaszekrényben megtalálta a gyufát, s a kislánnyal együtt kiment a fészerbe játszani. meggyújtották a szalmát, s amikor lángra lobbant, a fiú bentmaradt a fészerben, a kislány pedig a szomszédokhoz szaladt, de nem szólt a tüzről.

a kisfiúnak már csak az elszenesedett holttestét találták meg a leégett fészer romjai között./mti/

..

18.58/- szb

19.58/-

-40-

[Handwritten signature]

bb 75. pótlás a 67-es számú hírünkhöz

t bi/gg szb -cz

1963. november 23.

/kérjük a szerkesztőségeket, hogy az alábbi közleményt cím nélkül xxx alatt a szovjet pártküldöttségnek kádár elvtárs által történt fogadásáról szóló hír /bb 67./ után közöljék./

g. a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott a v.p. mzsavanadze, az szkp kb. elnökségének póttagja, a gruz kommunista párt kb. első titkárának vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet pártmunkás küldöttség tiszteletére. a fogadáson megjelent nemes dezső és szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a központi bizottság titkárai, nyers rezső, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára, németh károly, a központi bizottság titkára. jelen volt a központi bizottság apparátusának több osztályvezetője és vezető munkatársa, ott voltak a budapesti pártbizottság vezető munkatársai, valamint a pártmunkás küldöttség által meglátogatott üzemek és intézmények vezető pártmunkásai.
/mti/

..

19.--/- szb

19.58/-

-41-

[Handwritten signature]

bb 76. új szereplők a markrancos hölgyben

i bi/gg szb fm

1963. november 21.

a nemzeti színház pesterzsébeti kamaraszínházában csütörtökön este két új szereplő mutatkozott be a markrancos hölgy előadásán. Lucentio szerepét a megbetegedett kálmán györgytől fülöp szigmond, bianca szerepét pápai erzsébetől szekeres ilona, a színház idén szerződöttség tagja vette át. /mti/

--

bb 77. időjárásjelentés

tr szb

1963. november 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 21-én este:

hideg idő

várható időjárás péntek estig:

kisebb felhőátvonulások, néhány helyen kisebb esővel, vagy kisebb havazással. időnként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 5-8 fok között. /mti/

--

19.23/a

19.10

- 42 -

mti

bb 48. /a Lengyel párt...2.folyt./-lm

a termelőszövetkezet megtekintése után a hajdú megyei pártbizottság és a megyei tanács székesfehérvárott ebédelni adott a vendégek tiszteletére a pártbizottság székházában. az ebéden juhász jános, a megyei pártbizottság első titkára és wladyslaw gomulka pohárköszöntőt mondott.

a lengyel párt- és kormányküldöttség delegátusa a székesfehérvári könnyűfémműbe látogatott. a gyár bejárójánál dr. lévárdi ferenc, nemzeti miniszter, stéger ferenc, a városi pártbizottság titkára, tilinger istván, a városi tanács elnöke, a hajdú bizottságának elnöke, jankovics ferenc, a székesfehérvári könnyűfémmű igazgatója, barta lászló, az üzem párttitkára fogadta a vendégeket.

jankovics ferenc igazgató az üdvözlés után ismertette a vendégekkel a 20 évvel ezelőtt létesült, a felszabadulás után többszöröseére bővült, s további jelentős fejlődés előtt álló üzem munkáját, a közeljövőben új nengerművet, kutató és kísérleti laboratóriumot létesítenek. az üzemben mintegy kétezren dolgoznak. nagy gondot fordítanak a szakember-utánpótlásra. külön technikum működik az üzem mellett, amelyben mintegy 200 ipari tanuló sajátítja el a szakmát. husz egyetemistának társadalmi tanulmányi ösztöndíjat nyújt a gyár.

a tájékoztató utáni üzemlátogatás első állomása az öntőde volt. wladyslaw gomulka és józsef cyrankiewicz megismerkedett az öntőde munkájával, megnézték az alumíniumolvasztó-kemencét, az ugynevezett pihentető kemencét és számos kérdést tettek fel az üzemrész dolgozóinak a munkafolyamatokról. hosszan elidőztek az adagolónál, ahol nemrég munkába állított, ötletes gép „eteti” alumíniumhulladékkal az olvasztókemencét. a lengyel vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták a szakszerű ismertetést, amelyből kitűnt, hogy az új présmű és tuskóöntőde korszerű gépsorai, berendezése nemrégiben készült el.

a présműben egyébként működés közben nézték meg a látogatók a hatalmas, 5000 tonna nyomóerejű présgépet. elismeréssel szemlélték a huzórészleg automata gépsorait, amelyek jóformán emberi kéz közbeavatkozása nélkül, formálják csövekké, huzalokká az alumíniumtömböket.

/folyt.köv./

19.50/a

20.10

- 43 -

mti

bb 48. / a lengyel párt...3.folyt./-lm

a műhely vezetői elmondották, hogy 14 millimétertől 130 milliméterig terjedő átmérőjű csöveket gyártanak. itt készülnék az épületállványozásra szolgáló csövek is. gomulka elvörös megkérdezte, hogy miért alumíniumcsövet használnak az állványozáshoz, miért nem vasból készülnék ezek a csövek, a részleg munkatársai azt válaszolták, hogy az alumínium sokkal hosszabb ideig ellenáll a korroziónak, azonkívül a belőle készült szerkezet jóval könnyebb, mintha vasból volna, kisebb gondot jelent a szállítása, raktározása, szerelése. azt is elmondották, hogy a présműhelyben a legutóbbi negyedévben körülbelül 1000 különböző termékfajtát készítettek. a megmunkáló gépek átállítása egy-egy új termékre, átlag 20-30 percet vesz igénybe, de olyan is van, amelyiknél az átállítás mindössze három percet igényel.

az üzemlátogatás a könnyűfémmű műszaki kiállításának megtekintésével ért véget. a vendégek tetszéssel szemlélték a gyár sokoldalú munkásságát illusztráló, izléses kiállítást, a továbbfeldolgozó ipar és a háztartások részére készült cikkeket és nagy érdeklődéssel nézték meg az üzem továbbfejlesztési tervét szemléltető rajzokat. jankovics ferenc, a gyár igazgatója arról tájékoztatta őket, hogy a fejlesztés első lépése korszerű új hengermű építése lesz, amelynek munkálatai már 1964-ben elkezdődnek.

a gyárlátogatás után a vendégek a villamoskarbantartó üzem műhelycsarnokában nagygyűlésen találkoztak székesfehérvár több ezer dolgozójával.

a gyűlést barta lászló, az üzem párttitkára nyitotta meg, majd kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese mondott beszédet. /a beszédet korábbi kiadásainkban közöltük azt az utólag adott javítások figyelembevételével felhasználhatják a szerkesztőségek/

/folyt.köv./

19.57/- szb

20.10

-44-

PK

bb 48. /a lengyel áprt-... 4. folyt./- szb

ezután józef cyrankiewicz, a lengyel politikai bizottságának tagja, a lengyel népköztársaság kormányának elnöke mondott beszédet.

vezetőben arról szólt, hogy a lengyel delegáció őszinte örömmel fogadta a fejér megyébe szóló meghívást, s a polgári vörös csillag termelőszövetkezetben és a könnyűfémműben tett látogatás alkalmával saját szemével győződött meg arról: a magyar dolgozók sikerrel építik szocialista országukat, s az mszmp és a forradalmi munkás-paraszt kormány vezetésével mind az iparban, mind a mezőgazdaságban nagyszerű sikereket értek el. a lengyel kormány elnöke ezután hangoztatta, hogy a lengyel népköztársaság munkásai, dolgozó parasztjai ugyanazokért a célokért küzdenek, mint magyar munkástársaik: a termelés növeléséért, az önköltség csökkentéséért, az új beruházások gyors megvalósításáért, a szocialista építés ütemének fokozásáért.

- bátran állíthatom, hogy barátságunk soha nem volt olyan mély, mint most, soha nem nyugodott olyan reális alapokon mint napjainkban - folytatta. országaink, népeink egyaránt a gazdasági felemelkedés útját járják. ez természetes követelménnyé teszi, hogy még szorosabbra fűzzük együttműködésünket, egymást kölcsönösen segítve haladjunk előre. ez minden területre érvényes.

- pártjaink és kormányaink között teljes a nézetazonosság az ideológiai és a nemzetközi kérdésekben is. most tehát azon kell - és fogunk is - munkálkodni, hogy együttműködésünket az élet minden területén bővítsük, gazdagítsuk. a marxizmus-leninizmus halhatatlan eszméje alapján bizonyos, hogy ez az együttműködés a jövőben az eddigénél is sikeresebb, gyümölcsözőbb lesz. a magyar és lengyel nép barátságának nagyszerű hagyományai vannak, s ha ezeket a kapcsolatokat új tartalommal, új formákkal bővítjük, bizonyos, hogy mindkét nép felemelkedéséhez hozzájárulunk.

józef cyrankiewicz beszéde további részében hangsúlyozta, hogy a két szocialista ország együttműködésének legfontosabb területe a gazdasági kapcsolatok szorosabbá tétele. az elmúlt években a magyar-lengyel gazdasági kapcsolatok gyorsan fejlődtek, s ennek keretében jelentős árucsereforgalom alakult ki.

- meggyőződésem - mondotta -, hogy a gazdasági együttműködésben az áruforgalom növelésén kívül is nagy lehetőségek, bőséges tartalékok rejlenek. szeretnénk elérni, hogy a nemzetközi munkamegosztás alapján szélesítsük a szakosítást és a kooperációt. ha ez megvalósul, azt hiszem joggal elmondhatjuk, hogy újabb hatalmas lépést tettünk előre. a két ország ipara közötti munkamegosztás ugyanis lehetővé teszi, hogy az eddigénél jóval nagyobb szériában, olcsóbban termeljünk. természetesen e téren még nagy feladatok állnak előttünk, de kölcsönös az a törekvésünk, hogy ezeket mielőbb megoldjuk. s mivel a gazdasági együttműködést mindkét fél bővíteni akarja, bizonyos, hogy ez sikerülni is fog.

/folyt.köv./

20.30/a

- 45 - *NAI*

bb 48. /a Lengyel párt...5.folyt./-lm

József Cyrankiewicz ezután kiemelte, hogy a magyar és lengyel nép között teljes az egyetértés külpolitikai kérdésekben. Közös küzdünk a béke megóvásáért, együttesen harcolunk a hidegháború erőivel, mindazokkal szemben akik veszélyeztetik a békét.

- ez a harc annál eredményesebb, minél egységesebbek vagyunk - folytatta. fontos, hogy a szocialista tábor országai tovább erősödjenek, megfelelő erővel rendelkezzenek ahhoz, hogy elriasszák az imperialistákat háborús terveik megvalósításától. nem kevésbé fontos azonban a szocialista tábor országai gazdasági erejének fokozása sem. úgy véljük, hogy a gazdasági élet fejlődése, s ezzel erős gazdasági alap kialakítása országainkban rendkívül jelentős tényezője a békéért vívott harcnak. éppen ezért ismételten hangsúlyozzuk a baráti országok összefogásának, a nemzetközi munkásmozgalom egységének fontosságát. mindannyiunk közös feladata, hogy erősítsük ezt az egységet. mindent meg kell tennünk azért, hogy a nézeteltérések - amelyeknek bizonyos kérdésekben tanui vagyunk - elvtársi vita útján szűnjenek meg, s ezzel teljes legyen egységünk.

- kedves elvtársak! kedves barátaink! mielőtt elbucsuznánk önöktől, szeretném még egyszer kifejezni elismerésünket eddigi munkájukért. ez az elismerés különösen vonatkozik erre az üzemre. nagyon jól éreztük magunkat fejér megyében, székesfehérvárott, s mindenütt, ahol eddig az önök hazájában megfordultunk. bár találkozásunk önökkel rövid ideig tartott, emlékét örökre megőrizzük - mondta beszéde végén József Cyrankiewicz, majd a nagygyűlés részvevőinek viharos tapsa közben magyarul zárta szavait: - éljen a magyar munkásosztály, éljen a béke és a szocializmus!

Barta Lászlónak, a gyár párttitkárának zárószavai után átadták a vendégeknek székesfehérvár város és az üzem dolgozóinak ajándékait, majd a gyűlés az internacionalé hangjaival ért véget. a kormányküldöttség ezután visszatért budapestre./mti/

- 46 -

20.38/a

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 56. számú hírünket /Kádár János elvtárs beszéde a csütörtök esti fogadáson/ kérjük

t á r g y t a l a n n a k tekinteni!

bb 78. a Lengyel párt- és kormányküldöttség fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjában

t hi/hné szb -cz

1963. november 21.

a hazánkban tartózkodó párt- és kormányküldöttség csütörtökön este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

részt vett a fogadáson Dobi István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fock Jenő, Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Komócsin Zoltán, Nemes Dezső, Rónai Sándor, Somogyi Miklós, Szirmai István, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, továbbá az MSZMP központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja. ott volt Nyikolaj Faggyejev, a KGST titkára, valamint az állandó bizottsági ülésen részvevő delegációk vezetői.

megjelent a fogadáson Wladyslaw Gomułka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára és József Cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a lengyel népköztársaság kormányának elnöke, a lengyel párt- és kormányküldöttség vezetői, valamint a delegáció tagjai.

a szívélyes légkörben lezajlott fogadáson József Cyrankiewicz és Kádár János pohárköszöntőt mondott. /mti/

21.05/- szb

-47

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 123 490, 350 600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 22.

bb 1. a jövő év elején megkezdik a felszíni vízmű 2-es lépcsőjének és a 4-es számú főnyomóvezetéknek építését - további terv: a horányi csökut-rendszer kialakítása

i nbj/gg-lm vg

1963. november 22.

Budapest vízigénye rendkívül gyorsan növekszik. 1955-ben csucsfogyasztás idején körülbelül 660 000 köbméter vizet fogyasztott a főváros, 1963-ban már 776 000 köbmétert és 1970-ben várhatóan - 900 000 köbméterre lesz szükség. két lehetőség kínálkozik a fejlesztésre: a felszíni vízmű továbbépítése, vagy a horány körüli új csökut-rendszer kialakítása. a szakemberek megállapították, hogy mindkettőre szükség lesz, csupán az a kérdés, hogy melyiket építsék meg előbb.

az érvek a felszíni vízmű 2-es lépcsőjének mielőbbi kialakítása mellett szólnak, mert a felszíni vízmű a Duna vízállásától függetlenül „termeli” a vizet. éppen ezért a fővárosi tanács - egyetértésben az országos tervhivattal és az országos vízügyi főigazgatósággal - úgy határozott, hogy januárban megkezdik a felszíni vízmű 2. lépcsőjének építését. a tervek szerint ezt a munkát 1965 végére fejezik be és utána - összesen 200 000 köbmétert ad a felszíni vízmű, sőt „vizinség”, idején esetleg 250 000 köbmétert.

a hatalmas mennyiségű víz „szállítására”, vagy ez év decemberében, vagy jövő év elején megkezdik a 4. számú főnyomóvezeték fektetését, amely az újpesti főteleptől a keleti pályaudvar környékéig húzódik. az új főnyomóvezetékét 1965 nyarára készítik el.

a felmérések szerint 1980-ban körülbelül 1,200.000 köbméter lesz a főváros vízfogyasztása nagy nyári melegekben. ennek biztosítására időben meg kell tenni az előkészületeket. egyik megoldásként kínálkozik, hogy horány-surány magasságában a szentendrei szigeten csökutrendszerrel építsenek ki, továbbá csáposkutakat mélyítsenek és gravitációs csőrendszerrel hozzák Budapestre a vizet. a lehetőségeket már tanulmányozzák a szakemberek. szükséges azonban további új víznyerő területek felderítése, s az erre vonatkozó kutató munkához is hamarosan hozzálátnak./mti/